

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖR ILLUSTRERAD TIDNING GRUNDLAGD AV FÖR KVINNAN OCH HEMMET FRITHIOF HELLBERG

SONDAGEN DEN 13 AUGUSTI 1922.

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

ANDRE REDAKTÖR:
EBBA THEORIN.

PORTRÄTTET SOM KONSTVERK

Nichola Perscheid, den berömda tyske fotografen, dr. Henry Goodwins och hr Uno Falkengrens lärare, väntas i höst till Stockholm, där han kommer att ge en kurs i konstnärlig fotografi. Som prov på hans porträttkonst meddela vi denna utsökta bild, föreställande film-skådespelerskan Renée Pelar. Se vidare bilder och text inuti numret.

EN FLICKPENSION I STOCKHOLM

FÖR FEMTIO ÅR SEDAN. FÖR IDUN AV GURLI LINDER

VII. HAMMARSTEDTSKA SKOLAN I BRUNKEBERGS HOTELL.

I. I SLUTET AV VÄRTERMINEN 1855 övertog alltså Fredrique Unge den Posseska pensionen. Samma år tredjedag jul firades hennes och Gustaf Hammarstedts bröllop å Hotell Phoenix vid Drottninggatan. De äro att räkna i tusental de vigslar som ägt rum i gamla Phoenix' festsal, med de stora speglarna i förgyllda ramar och de röda plyschbänkarna längs väggarna! Det finns väl knappast en gammal stockholmsborgare som ej någon gång varit med om ett bröllop på Phoenix!

Så började då detta äktenskap i en form som ännu idag skulle kunna kallas ytterst avancerad; och det skulle dröja tjugusex år, innan de båda makarna fingo ett gemensamt hem under samma tak. En gång när Fredrique Hammarstedt var en gammal fru uttalade hon sig ogillande om den moderna kvinnoemancipationen. Då svarade en av hennes f. d. helpensionärer:

— Och ändå vet jag ingen så emanciperad som tant.

— ?

— Jo, att bosätta sig på annan ort än sin man, leva där så gott som hela äktenskapet och själv försörja sig och sina barn — det är väl ändå ganska emanciperat!

Givetvis var det den äkta mannen som här gjorde den största uppoffringen och kände den starkaste saknaden, där han satt som adjunkt i Skånella hos prosten Schröderheim. Det fanns ju t. ex. ej järnväg ens mellan Uppsala och Stockholm, så för varje besök hos familjen måste han anlita skjuts. Fru Fredrique däremot fick först och främst en verksamhet som hon älskade. Hon hade länge önskat sig en egen skola, och nu fick hon en redan färdig, välrenommerad och välorganiserad, med elever ur de bästa kretsar och utmärakta lärare samt inrymd i ett även efter nutida begrepp ståtligt hem. Hon fick ett stort hushåll att sköta — helpensionärerna voro ett tiotal — och ett trevligt umgänge inom de kretsar hon lärt känna hos Lewenhaupts. Där voro familjerna Rosenius — pastor Josef Rosenius minns mycket väl, att fru Hammarstedt var i hans föräldrahem på faderns konventikelafnär och att hans syster gick i hennes skola — Elmlads, Posses — som förut nämnts Sophie Posses bror och gift med den religiösa skaldinnan Betty Ehrenborg — dåvarande revisionssekreteraren, sedermera justitiestatsministern Adlercreutz med familj, grosshandlaren C. O. Berg — som längre fram lät ganska mycket tala om sig i det politiska livet; han utgav efter engelskt mönster den utmärakta Barnens vän — och hans fru, Lina Sandell, bekant för sina andliga sånger, överstinnan von Tuné, som

Fredrique Hammarstedt, f. Unge, omkring 1860. Efter en pastellmålning av Maria Röhl.

sell Röhl middag från sitt kök; och hon å sin sida porträtterade den Hammarstedtska familjen och kopierade i pastell till fru Hammarstedt en mängd berömda tavlor med bibliskt innehåll. Dessa tavlor blevo under årens lopp väl en femtio stycken. När en gång långt fram i tiden professor Boklund av någon anledning skulle ha reda på Maria Röhl's produktion och därför besökte fru Hammarstedt, utbrast han inför alla dessa bibliska bilder: »Det är då själva f-n, att fru Hammarstedt ska sitta med alla de här tavlorna!» För helpensionärerna var det alltid ett åtrått nöje att få bära upp maten till mamsell Röhl. Där fanns ju så mycket att titta på, bl. a. ett stort pastellporträtt av Tegnér. En av dem har berättat, att hon så förälskade sig i ett tidigt ungdomsporträtt av Siri von Essen, Strindbergs första hustru, att hon alltid bad: »Får jag nu titta på min blåa ängel.»

Däremot blev det ej något umgänge med de grannar som hade våningen i fil med fru Hammarstedt: Lars Johan Hierta med familj. Hierta hade ju helt andra politiska och religiösa åsikter än pietisterna, och Aftonbladet och Väktaren lågo ju ofta i luven på varandra. När representationsreformen gick igenom, 1865, rådde som bekant stort jubel inom de liberala kretsarna i Stockholm. Hierta kom då till fru Hammarstedt och hemställde, att hon liksom han skulle illuminera sina fönster på kvällen; Hierta skulle förstas bestå ljusen — han ägde ju Liljeholmens stearinfabrik. Men fru Hammarstedt svarade, att hon inte alls ansåg händelsen värd att festa för, så av den sandemonstrationen vart intet.

Bland de lärare som vid fru Hammarstedts tillträde redan funnos i skolan må här erinras om några. Först och främst kyrkoherden i tyska församlingen, doktor Johannes Rohtlieb. Alla som kommit i närmare eller ytligare beröring med denne prästman vitsorda hans stora lärdom, hans hjärtas godhet, makten av hans personlighet, charmen i hans väsende. Han var sin tids modernaste läspräst, och ännu idag kan man få höra gamla personer som konfirmerats av Rohtlieb prisa hans väckande och givande undervisning. I vår tid har populariteten övergått på hans dotterson Carl G. Laurin. Rohtlieb undervisade i kristendom och tyska. Engelskan sköttes av gamle mr May, vars förträffliga läroböcker, English Grammar och English Reading, behölls i skolan långt efter hans död. I historia undervisade rektorn vid Jakobs pedagogi Kihlberg. Även sedan han dragit sig tillbaka som lärare besökte han och hans fru ibland fru Hammarstedt. Fru K. väckte vårt stora intresse genom sin ungdomlighet och sin elegans. Och så var hon sminkad! Något så ovanligt den

Fr. v.: Dr. Rohtlieb, mr May, rektor Kihlberg.

efter mannens död flyttat till Stockholm, vidare de lärda männen doktor Peter Fjellstedt och komminister Wadström och många andra. Bland hennes särskilt goda vänner var Matilda Foy, en socialt mycket verksam person, som tillsammans med Fredrika Bremer och andra bildade Fruntimmersällskapet för fångars förbättring, vars medlemmar skaffade sig tillåtelse att besöka kvinnliga fångar. Matilda Foy var mycket stolt över sin engelska härkomst; när hon påmindes om att hon dock var född och uppfostrad i Sverige, svarade hon: Man behöver väl inte vara åsna för att man är född i ett stall.

I Brunkebergs hotell bodde bl. a. Maria Röhl, »hela världens» porträttmålarinna på den tiden. Hon och Fredrique Hammarstedt blevo genast goda vänner och etablerade ett ömsesidigt utbyte av tavlor och — mat. Fru Hammarstedt skickade mam-

Iduns byrå och expedition,

Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: kl. 10—4 | Expeditionen: kl. 9—5
Riks 1646. At. Norr 9803 | Riks 1646. At. Norr 6147
Red. Högman: kl. 11—1 | Annonskont.: kl. 9—5
Riks 8660. At. Norr 402 | Riks 1646. At. Norr 6147

Iduns prenumerationspris 1922:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:		Idun B, praktuppl. med julnummer:	
Helt år	Kr. 15:—	Helt år	Kr. 19:50
Halvt år	" 8:—	Halvt år	" 10:—
Kvartal	" 4:25	Kvartal	" 5:25
Månad	" 1:50	Månad	" 2:—

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 | Utländska annonser:
öre å textside. Bestäm 45 öre efter text., 50 öre
pl. 20 % förh. Led. pl. å textside, 20 % förh.
•. Plattsökande 25 öre. för särsk. begärd plats.

DEN NYA TIDEN OCH KVINNORNA

DET VAR HÄROMDAGEN I EN liten krets kvinnor, som tillfälligt kommit samman: en affärskvinna i den stora stilen, som har till en av sina uppgifter att inreda hem, en advokat, en fil. d:r, några journalister. Lite var av oss hade väl länge gått och tänkt för sig själv på en fråga, som kan formuleras så: vad skall den nya tiden göra av kvinnorna? eller rättare: vad skola kvinnorna göra av den nya tiden? — Ja, kanske hade vi mer än tänkt, vi hade väl alla haft våra erfarenheter av de förändringar tiden medför i såväl socialt som praktiskt avseende.

Det var då affärskvinnan — en kraftnatur av det slaget som har sina rötter i en gammal blodfull Bergsglasläkt — grep tag i den praktiska sidan.

— Det är ett tidstecken, sade hon, att så ofantligt många bildade människor nu söka lägga om, förenkla sina bostadsförhållanden. Vi stå inför en ny tid. En mängd människor, som hittills levat i goda, säkra ekonomiska förhållanden, se sin existens hotad och äro nödgade att lägga om sina levnadsvanor. Anspråken på bostäder ha genomgående förändrats. Jag brukar också påminna byggmästarne om att de vid sina nybyggen böra räkna med detta. Två rum och kök kan nu gott gälla som standardtypen för man och hustru utan barn. Men skall ett så litet utrymme kunna utnyttjas till trevnad och bekvämlighet, ställer det särskilda anspråk på inredning och anordningar. Så t. ex. bör det ena av de två rummen göras större, så att det kan användas till sådana "gemensamhetsaker" som måltider, samkväm med vänner. Kvinnan är nu ofta yrkesarbetande liksom mannen och behöver som han sin fristad. Den gemensamma sängkammaren faller under sådana förhållanden bort i en liten våning, och frun i huset inrättar det mindre rummet till kombinerat sov- och arbetsrum, kanske med duchtat i stället för säng i det större rummet. Mannen har liknande sovarrangemang. Har familjen en större våning, så är den mest praktiska indelningen: ett mycket stort rum som vardagsrum, och små sovrum.

tiden, att åsynen hos oss in jagade en väl-lustig rysning av skräck. Jag tror hon var fyllda 70 år, då hon på en basar i Södertälje uppträdde som blomsterflicka. — I modersmålet och litteraturhistoria var en magister Olsson i Stockholms Dagblad lärare. Han lade särskilt an på satslösning, och i det senare uppnådde hans elever en så stor färdighet, att den väckte uppmärksamhet vid examina, ovanlig som en dylik färdighet var redan på den tiden — för att inte tala om vad den är i vår! Slutligen funnos där de infödda språklärarinnorna m:lles Martin och Jeanneret samt miss Smith, vilka alla tre bodde i pensionen.

Av elever från de första tiotalen har traditionen bevarat några namn, t. ex. de fyra systrarna Moll, de fyra borgmästardöttrarna Kall från Karlskrona, vilka nämndes »de vackra», Agda Reuterskiöld, sedermera gift med Oscar Montelius, Edla Collin, som blev fru till den bekante Emanuel Nobel i Petersburg. Thérèse Svanberg, gift med byggmästaren Anderson, och känd som mecenat i stor stil, Agnes Poppius, dotter till direktören vid Lantbruksakademien Gabriel P. — som var den förste

Det stora problemet för en mängd människor är just nu: hur skola vi med minskade, med små, ja mycket små ekonomiska resurser kunna få ut lika mycket som förr ur vårt liv? Svaret finna de nog själva: personligheten betyder allt. Det gäller att lära sig ta vara på alla goda, sköna moment i livet, vilka såväl fattiga som rika dagligen möta, men som de kanske oftast gå förbi utan att ens märka dem. Det gäller att kunna grundligt genomleva varenda dag och taga varje glädjeämne ur den. Det blir en andlig organisationsfråga, om man så vill. Och med detta äro vi inne på det moraliska.

Ha ni t. ex. tänkt på vilka värden som gå förlorade blott och bart genom avunden! Avunden föds av svaghet och den alstrar svaghet. Tänk er en tjänsteman, som kommer hem till sin hustru och berättar om ett nytt, gott uppslag en hans kollega kommit på. Vilken är, i många fall, deras första känsla och tanke inför detta? Han som fått uppslaget skall alltså komma sig fram, tänka de, tränga undan oss. Där är avunden framme och vill helst få det goda uppslaget att stryka på foten. Tänk om den tjänstemannens hustru och alla andra svenska hustrur och kvinnor vore ense om att utrota avunden! Och i stället driva fram glädjen, förnöjsamheten och livsmotet. Vilket ökat livskapital vore då inte vunnet för Sverige.

— Jag tycker om det där ni säger om att gagna Sverige, sade nu en yngre i sällskapet. Jag har ofta tänkt på att vår svenska fosterlandskänsla i den mån den finns kanske ligger på ett högre moraliskt plan än motsvarande känsla i de stora härskarländerna. Vi ha ingen yttre makt att känna oss stolta över eller åtrå. Men vi få känna den ädla glädjen att tillhöra ett samhälle, som medvetet strävar efter rätt åt alla sina medlemmar, oavsett klass- och maktintressen. Tänk bara på bottenskolereformen. Jag vill inte yttra mig om dess praktiska för- eller nackdelar, men det ligger något stort i att vi här ta oss före en reform, som endast vilar på rättstanken. Och vidare: i Sverige hedras arbetet,

ofrälse serafimerriddaren — och gift med den framstående sjöofficeren Carl Skogman, samt den för sin skönhet omtalade Ida Faxé, dotter till landshövding F. och gift med hovrättsrådet Ugglå, Thérèse och Cecilia Reutersvärd, döttrar till hovmarskalken Patrik R., Maria, Lotten och Henrika Gahn, som bodde på Drottninghuset, där deras far var kamrer, flickorna Spaak, Hähnel och Lorichs, Constance och Sigrid Féron, den senare nu professorskan Schück, Maria Claesson, gift med kyrkoherden i Klara doktor Strandell, Hilda Strandell, föreståndarinna i Falun, flickorna Benckert från Luleå; Elina Benckert grundade där, efter mönster av den Hammarstedtska en skola, som än i dag är stadens elementarläroverk för flickor. I Finland fanns det då för tiden inga högre flickskolor, och därför besöktes de svenska pensionerna alltid av finska elever. Bland dem som gingo i Hammarstedtska skolan voro flickorna af Juhlin från Fiskars bruk (den ena blev gift i Sverige med professor Christian Lovén), Ella Avelan, gift med den kände assessor Curtén, Asta Homén och Edith Levon, gift med en av Runebergs söner. En alldeles särskild

också den yrkesutövande kvinnans arbete. Vi kvinnor, som få lov att leva i ett sådant samhälle som det svenska, ha allt skäl att vilja vidare gagna det landet.

— För att kunna göra det, inföll en ung radikal, borde vi utrota alla de där gamla vane-synderna hos oss själva. En av dem är just bristen på organisation, oförmågan att rätt indela vår tid och utnyttja den till nyttigt arbete och till glädje.

— Liksom vi städa vårt hem borde vi städa vår hjärna, återtog affärskvinnan. Här ser man kvinnor, som pudra sig i ansiktet och gå med silkestrumpor för att verka unga i det längsta — och så gå de med gamla, förlegade tankar och fördomar. Det är som om en handlande satte upp ny skylt över sin butik, men bara hade gamla, förlegade lager. Vi ha lärt oss att vårda vår kropp och vår klädsel — men hur är det med vårt andliga pund?

Men eftersom vi här i kväll kommit att ta fatt i en del trådändar på Ariadnenystanet, så låt oss samlas igen fler och fler som äro intresserade av den nya tidens krav på oss kvinnor. Vi började nyss tala om det nya bostadsproblemet, låt oss ta upp denna fråga en annan gång. Så umgängeslivet — tro ni inte, där vore en del att säga om dess om-läggning efter nutidens krav. Och uppfostran av barnen! Och framför allt: problemet hur man skall rätt indela och använda sin dag.

— Organisation! utropade den unga radikalen. — Vad vi skola söka få fram, blir alltså ett slags modern, förnuftig, moralisk och svensk pelmanism.

— Det kan man kanske säga, bekräftade affärskvinnan. Vi ses alltså igen för vidare diskussion.

Och med det beslutet skildes man. Vi hoppas alltså att snart åter få berätta om vad den lilla kretsen vidare kom till i sina diskussioner rörande "den nya tiden och kvinnorna", och kanske också så småningom draga in fler av våra läsarinnor i tankeutbytet.

E. TH.

nimbus stod för oss yngre omkring de båda systrarna L—e från Petersburg. Det berättades ju, att deras far var svindlande högt placerad, att de voro fulländade slaviska skönheter, och att de kommit till pensionen utrustade med »dessouser» till vilka man ej där och väl knappt annorstädes sett maken, samt slutligen att löjtnanterna, som hade sitt tillhåll i det två trappor upp belägna Militärsällskapet svär-made för dem och deras väninna Adèle R. och försökte allehanda approcher, som dock ej undgingo fru Hammarstedts vaksamma öga. Av en utklädning till stadsbud lär dock även hon ha blivit duperad. I Gustaf Hammarstedts stora samling tillfällighetsdikter, som skrevos till familjen, till lärarinnor, skolflickor och andra vänner, finns en julklappsvers på en brosch till den vackraste av flickorna L. och som nog menar att ge henne en påminnelse om skönhetens förgänglighet.

En stelnad vattendroppe, jag bevarar
Min skönhet även under vinterns dar,
Gör du detsamma, sök blott det som varar;
Ej någon flicka högre skönhet har
Än den som strålar även bortom tiden,
När livets vår är längesen förliden.

(Forts.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

EN SÖNDAG I BAYERSKA ALPERNA

RUNT OMKRING DET GAMLA VALLFARTSKAPELLET uppe mellan bergstopparna ligger byn. Kapellets undergörande madonna har alltsedan 1600-talet dragit skaror av vallfärdande, som hos henne söka hjälp i nödtider och bot för sjuka kroppar och själar. Och att de, som komma till henne bliva hjälpta, det bevisa de tusentals små inramade målade och broderade tacksamhetsdedikationer: "Maria hat geholfen", som pryda kapellets väggar och tak. Här och där hänga små armar och ben av vax, ja t. o. m. ett stycke av ett verkligt mänskligt lärben sitter där infattat i guld som tack för en lyckligt överstående operation.

Ser man ut från kapellets, med intressanta murmålningar från barocktiden prydda svalgång, ligger den lilla bergsbyn liksom inbäddad mellan granklädda klippbranter, endast djupt därnere bilda björkarna, som skänkt byn sitt namn, ett ljusst inslag. Högt uppifrån komma alpbäckarna brusande, forfarande, energiskt banande sig väg mellan stenar och stubbar. Gulvita fjällkor och stora hjordar av får frossa av det saftiga gräset nedanför och uppe mellan topparna, men inte en åker, inte ett potatisland finns så långt man kan se. Det är för kallt här uppe, 940 meter över havsytan, den eviga snön på Tyroleralperna, vars spetsar skönjas längst därborta, kyler luften så snart solen ej är framme.

Här och där, strödda omkring utan ordnade gator, ligga byns prydliga hus, alla i två våningar, underst vitkalkade och ovan till av betsat eller omålat trä, försedda med snidade svalgångar under det långt framskjutna tegeltaket. Där ligger klostret med klosterekolan, där vårdshuset, och längre ner vid vägskälet Kristusbild, framför vilket alla förbigående korsar sig, innan de gå vidare ner i dalen.

Det är söndag i dag — sommarsöndag.

Kapellets vackert stämde klockor ha ringt efter förmiddagsmessen, och utför backslutningen gå helgdagsklädda människor. Männerna i sina klädsamma dräkter med kort klädesjacka, broderade skinnbyxor, bara knän och lösa, vit- och grönmönstrade strumpskäft samt den lilla jägarhatten med gemsbusken kokett på sned — kvinnorna däremot mera ärbart än flatterande klädda i lång styv kjortel, uppstoppad nedanför midjan, åtsittande, höghalsat liv och en för utomstående nästan komisk, platt, framåtlutande hatt, placerad högt uppe på flätorna. Högtidligt vandra de under björkarna par om par, man och hustru med messboken i de korslagda händerna. Solen skiner så varmt, fåglarna kvittra och från de små husen kommer en lockande doft av söndagsmat.

En jodling höres från höjderna — en annan svarar längre bort. Det ljuder så glatt och friskt i den lätta luften. Där ser man en bergsvandrare komma utför, springande med den långa alpstaven som stöd framför sig. Hans hund skäller och hoppar av fröjd över att komma hem. Och man väntar dem, ty fram kommer en liten tös tultande på små bara fötter och ropar till dem på sin svårbegripliga bayerska dialekt — hon blir lyft upp på armen av fadern, medan hunden rusar i förväg bort till husmodern, som står i dörren.

Utanför vårdshuset sitter en jägare och sjunger till alpzittra. Sentimentala melodier om kärlek och trohet in i döden. Runt omkring vid de långa bordet med ölkrusen faller man in vid refrängen, och andra och tredje stämmorna improviseras självklart, klockrent och vackert av dessa oskolade mansröster. Flickorna bära helgdagen till ära blommiga, låghalsade klänningar med vita förkläden — till vardags gå de vanligen i långa blåa lärftsbyxor, dito förkläden och barfota, vilket icke alltid är så oklädsamt som det låter.

Mitt emellan bordet på den skuggiga gräsplanen står öltunnan. Så fort ett ölkrus är tomt, fylles det på nytt av vårdshusvärdens dotter, eller också gå gästerna själva och tappa sin stänka full igen. Humöret springer från lyrisk moll upp till gladaste dur, trots det bayerska ölets nu efter kriget minimala sprithalt. Tunnan tömnes, och beredvilliga gäster bära den nya ut. De skratta och nojsa så misstänkt, de hjälpsamma bondpojkar, men längst borta vid långbordet märker ingen det, ty där sitter byns vackraste flicka, hon med de ljusa flätorna och de muntra bruna ögonen, mitt emellan sina många beundrare. Storbondsonen, han som är så säker på sig själv och sin oemotståndlighet,

De sitta bänkade omkring borden. En skara unga män för sig själva kring en femtiolitersstänka, som går laget runt. Harpspelaren står i ena hörnet och hanterar sitt instrument taktfast till bonddanserna.

Liksom i fråga om dräkterna, så är det också under dansen männen som briljera. Visserligen dansas vals — en hastig trippande vals — men mellan vartannat varv släppes damen av, och männen dansa mot varandra "schuhplatterntanz", där klackar och handflator oupphörligt slås samman, och täspetsen till slut skall beröra pannan. Det stampas med järnbeslagna bergskor och klatschas med barkade nävar ett ackompanjemang till harpspelet. Och föga anedd blir den unge bonde, som reder sig illa i "schuhplattern".

Nu kommer nästa dans. Den är ett helt skådespel.

Ett ungt par sitter försjunket i samtal trots musikens sprittande dansmelodi. En och annan gosse dansar fram, först skenbart utan att intressera sig för de två, men plötsligt rycker han till sig flickan, som först motsträvt, sedan mer och mer godvilligt dansar bort med sin nye kavaljer. Den övergivne reser sig och följer efter dem, medan vreden växer inom honom.

Han stöter omilt till sin rival, som släpper flickan och vänder sig mot honom. Med blick i blick smyga de nu efter varann, noga iakttagande varandras rörelser. Jackorna läggas av i en hög mitt på golvet, sedan hattarna därovanpå. Skjortärmarna kavlas upp och slidknivarna dragas ur bältet och — som genom en tyst överenskommelse — stickas samtidigt ner i golvet. Och nu börjar kampen, dragkampen om flickan, där först den ene vinner, sedan den andre, medan den övervunne torkar sina ögon med baksidan av handen och

hånas av vinnaren. Här sättes de dansandes gymnastiska färdighet på de hårdaste prov — endast de vigaste våga därför dansa denna dans. Med en lätthet utan like svinga sig de vackra, muskulösa kropparna än över, än under varandra, tills de kämpande slutligen inse, att de äro jämbördiga motståndare och följaktligen böra sluta fred. Knivarna stickas åter in, kläderna påtagas, och slutet blir att de båda rivalerna dansa en glad och vänskaplig vals och totalt glömma bort den stackars flickan, som får trösta sig bäst hon kan.

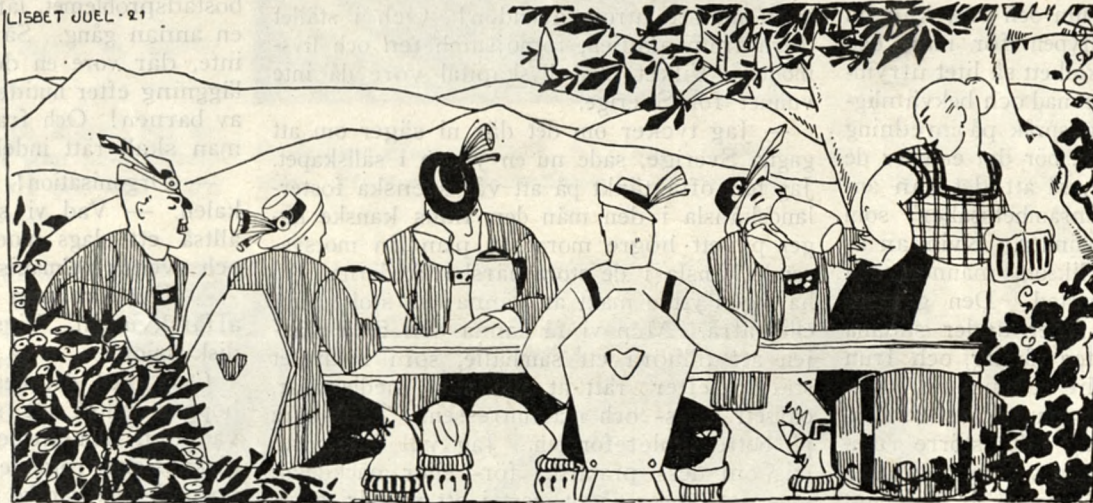
Dans följer efter dans, krus efter krus tömnes och fylles och tömnes igen, men stämningen går aldrig över alla bräddar. Kanske tack vare det lätta bayerska ölet — kanske till följd av det sunda bergslivet, som gör fysiken stark och härdad.

Så lever man här uppe sitt lyckliga liv, så som man levat det i sekler, medan riket och världar förändras därutanför.

Men ute skriker ugglan — hui — hui, och månen gömmer sig bakom skyar.

Birkenstein Oberbayern i juli.

ASTRID KJELLBERG-JUEL.

"Humöret springer från lyrisk moll upp till gladaste dur."

har just tömt sitt krus och går nu fram till tunnan för att fylla det. Hans kedja med alla skytte-medaljerna blänker omkring midjan, han bär en blekröd ros i sin hatt vid sidan av gemsbusken — han går så segerviss — betraktar knappast kranen när han vrider den om, hans ögon söka tillbaka till flickan, vem hon måntro nu småler åt. Plötsligt står han där med kruset fullt av — vatten! Alla skratta, mest de hjälpsamma pojkar bredvid. Men han blir blodröd — tål ej att bli gjord löjlig — isynnerhet ej i dag när hon är närvarande. — De skola få betala det, de skurkarna! — En kraftig knuff i ryggen på de sittande, och så är kampen i gång, och skulle nog blivit allvar om hon ej resolut ställt sig emellan de stridande och tämt de vilda bergsmännen med sina bruna ögon.

— Skuggorna börja bli långa — eftermiddagen är kort häruppe. Man märker kylan komma smygande i solens fjät, så snart hon steg för steg drar sig tillbaka. Kapellets aftonklocka tonar i stillheten.

Man ser molnen svepa sig som dimmor omkring de närmaste bergstopparna, medan i fjärran väster andra ännu skimra guldröda i solnedgången.

Plötsligt är dunklet där. Ljus tändes efter ljus innanför rutorna, från vårdshuset strålar det lockande, dragande.

Det är dans i kväll i storsalen.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRÅMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

IDUNNS FÖLJETONG

TROTS ALLT

ROMAN AV JOHN GALSWORTHY. AUKTORISERAD ÖVERSÄTTNING
AV ELLEN RYDELIUS.

(Forts.)

EN SITUATION SOM DENNA KUNDEN väl ha varit ägnad att bringa en ung flickas nerver i olag efter sådana episoder som den vid Schillerstatyn, det där intermezzo med blommorna och efter allt vad hon hade hört om honom. Men livet hade ännu varken rört vid Gyps nerver eller hennes mod. Hon kände sig endast road och en smula upplivad. Sedd på nära håll gjorde han ej på långt när samma intryck av ett djur bakom gallerstänger, och han var säkert på sitt sätt en dandy, med vackert och oklanderligt linne — vilket alltid var en viktig sak — och med en behaglig parfym på sin näsduk eller i håret, något som Gyp skulle ha ogillat, om han varit engelsman. Han bar också en diamantring, som emellertid inte föreföll opassande på detta egendomliga lillfinger. Hans resliga växt, de utstående kindkotorna, det tjocka, men icke så långa håret och den hungriga vitaliteten i hans ansikte, figur och rörelser utplånade intrycket av dessa bevis på kvinnlighet. Han var rätt så manlig, snarare allt för manlig. Han sade med en egendomlig, hård accent:

»Miss Winton, ni är mitt auditorium här. Jag spelar för er — endast för er.»

Gyp skrattade.

»Ni skrattar åt mig, men det borde ni inte göra. Jag spelar för er därför att jag beundrar er. Jag beundrar er gränslöst. Om jag skickade er de där blommorna, så var det inte för att vara påträngande. Det var av tacksamhet för det nöje, ert ansikte givit mig.»

Hans röst darrade verkligen. Och Gyp såg ner mot golvet, då hon svarade:

»Tack. Det var mycket vänligt av er. Jag måste tacka er för ert spel. Det är hänförande — verkligen hänförande!»

Han gjorde en ny liten bugning för henne.

»När jag kommer tillbaka till London, vill ni komma och höra mig då?»

»Vem som helst skulle väl gå och höra er, om de hade någon möjlighet.»

Han skrattade kort.

»Bah! Här spelar jag för pengar, jag avskyr den här staden. Den tråkar ut mig — den tråkar ut mig rysligt. Var det er far, som satt tillsammans med er under statyn?»

Gyp nickade; hon hade plötsligt blivit allvarsam. Hon hade inte glömt den ringaktande gest han gjort med huvudet.

Han strök med handen över ansiktet liksom för att utplåna dess uttryck.

»Han är mycket engelsk. Men ni — ni tillhör intet land — ni tillhör alla!»

Hon gjorde en liten ironisk bugning för honom.

»Nej, jag skulle inte kunna avgöra från vilket land ni är — ni är varken från sö-

dern eller norden. Ni är helt enkelt Kvinnan, skapad för att tillbedjas. Jag kom hit i hopp att få träffa er; jag är utomordentligt lycklig. Miss Winton, jag är er hängivne slav.»

Han talade mycket hastigt och mycket lågt, med ett upprört allvar, som säkerligen ej kunde vara spelat. Men plötsligt mumlade han: »Människorna här!», gjorde ånyo en av sina små bugningar för henne och lämnade henne helt oförmedlat. Baronessan kom fram i sällskap med en annan herre.

Det huvudsakliga intryck, som detta sammanträffande lämnade kvar hos henne, var tanken: »Brukar han börja på det sättet med alla?» Hon kunde inte riktigt förstå sig att tro det. Det stammande allvaret i hans röst, dessa ödmjukt tillbedjande blickar! Sedan erinrade hon sig leendet på den lille polackens läppar och hon tänkte: »Men han måste inse, att jag inte är enfaldig nog för att låta fånga mig av simpelt smicker!»

Hon var allt för känslig för att anförtro sig åt någon, och hon kände därför ingen möjlighet att diskutera de egendomliga, lockande och fränstötande känslor, som började jäsa inom henne, känslor, som trotsade all analys, och som blandade sig med varandra och kämpade mot varandra i djupet av hennes själ. Det var helt säkert inte kärlek, inte ens början till kärlek, men det var det slags farliga intresse, som barn hysa för hemlighetsfulla ting, som ligga utom räckhåll för dem — och ändå inom räckhåll, om de bara vågade! Och det var lockelsen i musiken, och lockelsen i de där orden om räddning, som baronessan hade fällt — tanken att utföra det omöjliga, det som endast var förbehållet kvinnan med den högsta tjuskraften, den verkliga segrarinnan.

Men alla dessa tankar och känslor funnos ännu bara till som frön. Hon skulle kanske aldrig få se honom mera! Och hon visste verkligen inte ens om hon önskade det.

IV.

Gyp hade för vana att göra Winton sällskap till Kochbrunnen, där han liksom de andra brunnsgästerna var ordinerad att dricka vatten långsamt i tjugominuter varje morgon. Medan han höll på med detta, brukade hon sitta i någon undan gömd vrå i parken och skaffa sig en daglig lektion i tyska genom att läsa en roman i någon Reclamupplaga.

Morgonen efter mottagningen hos baronessan von Maisen satt hon där och läste Turgenjews »Vårflöden», då hon fick syn på greve Rosek, som kom flanerande nedför gången med ett glas brunnsvatten i

handen. Hon erinrade sig ögonblickligen det leende, varmed han hade presenterat Fiorsen för henne, och gömde sig därför bakom sin parasoll. Hon kunde se hans blankskinnsklädda fötter och hans välformade ben i de nedtill avsmalnande byxorna gå förbi med stegen hos en man, som har korsett om midjan. Den säkra övertygelsen, att han bar på ett sådant speciellt kvinnligt plagg, ökade hennes motvilja för mannen. Hur kunna män ha panna att bli så feminina? Och ändå hade någon berättat för henne, att han var god ryttare, god fåktare och mycket stark. Hon drog en suck av lättnad, när han gått förbi, och av fruktan att han skulle vända och komma tillbaka slog hon igen sin lilla bok och smög sig bort. Men hennes figur och hennes elastiska steg voro lättare att känna igen än hon själv visste om.

Nästa morgon satt hon på samma bänk och läste med andlös iver scenen mellan Gemma och Sanin vid fönstret, då hon plötsligt hörde Fiorsens röst säga bakom sig:

»Miss Winton!»

Även han höll ett glas med brunnsvatten i den ena handen, och i den andra höll han hatten.

»Jag har nyss gjort er fars bekantskap. Får jag slå mig ner ett ögonblick?»

Gyp flyttade sig undan till ena sidan.

»Vad läser ni?»

»En berättelse, som heter 'Vårflöden'.»

»Å, den vackraste berättelse som någonsin skrivits! Hur långt har ni kommit?»

»Till Gemma och Sanin under åskvädret.»

»Vänta lite! Då kommer snart madame Polosov! Å, en sådan bok! Hur gammal är ni, miss Winton?»

»Tjugutvå år.»

»Ni skulle vara för ung för att kunna uppskatta den här berättelsen, om ni inte vore ni. Men ni förstår mycket — av instinkt. Vad har ni för dopnamn — förlåt mig!»

»Ghita.»

»Ghita? Det klingar inte mjukt nog.»

»Man kallar mig alltid Gyp.»

»Gyp — ah, Gyp! Ja; Gyp!»

Han upprepade hennes namn på ett så opersonligt sätt, att hon inte kunde bli ond på honom.

»Jag berättade för er far, att jag haft nöjet att träffa er. Han var mycket artig.»

Gyp sade kallt:

»Min far är alltid artig.»

»Som isen, som man sätter ned champagne i.»

Gyp smålog, hon kunde inte låta bli.

Och plötsligt sade han:

»Jag antar man har talat om för er, att jag är ett mauvais sujet.» Gyp böjde jakande på huvudet. Han såg sta-

Sommarmöbler för bostad, trädgård, veranda

SVENSKA MÖBELFABRIKERNA

STOCKHOLM

Birgerjarlsg. 24

Hornsgatan 32

dig på henne och sade: »Det är sant. Men jag skulle kunna bli bättre — mycket bättre.»

Hon ville se på honom men hon kunde inte. Ett slags egendomlig hänförelse hade bemäktigat sig henne. Denne man hade makt, men likväl hade hon makt över honom. Om hon ville, kunde hon göra honom till sin slav, sin hund, kedja fast honom vid sig. Hon behövde bara sträcka ut sin hand för att han skulle falla på knä och kyssa den. Hon behövde bara säga »Kom!» för att han skulle komma, var han än befann sig. Hon behövde bara säga: »Bli god!» och han skulle bli god. Detta var hennes första erfarenhet av vad makt ville säga, och den var berusande. Men — men! Gyp kunde aldrig hysa tilltro till sig själv lång stund i taget, över hennes mest segervissa ögonblick ruvade misströstans skugga. Liksom om Fiorsen hade läst hennes tankar, sade han:

»Befall mig göra någonting — vad som helst, och jag skall göra det, miss Winton.»

»Ja — res då genast tillbaka till London. Ni förstör er här, det vet ni. Ni sade det själv!»

Han såg på henne, förvirrad och uppskakad, och mumlade:

»Det som ni bad mig om, är det enda jag inte kan göra, miss — miss Gyp!»

»Å — kalla mig inte så, är ni snäll; det låter som om ni vore min tjänare!»

»Jag är er tjänare!»

»Är det därför ni inte vill göra vad jag ber er om?»

»Ni är grym.»

Gyp skrattade.

Han steg upp och sade med plötslig våldsamt:

»Jag tänker inte resa härifrån — från er, tro inte det.» Så böjde han sig ner med otrolig snabbhet, fattade hennes hand, förde den till sina läppar, svängde om på klacken och gick.

Gyp stirrade, besvärad och häpen, på sin hand, som det ännu stack i efterberöringen med hans sträva mustascher. Sedan skrattade hon igen — det var ju riktigt »utländskt» att bli kysst på hand — och återvände till sin bok utan att riktigt veta vad hon läste.

Har någonsin en man gjort en kvinna sin kur på ett underligare sätt än vad som nu skedde? Det påstås, att katten »tjusar» fågeln, som den ämnar äta upp; här var det fågeln, som tjusade katten, men även fågeln var tjusad. Gyp förlorade aldrig känslan av att det var hon, som hade övertaget, hon kände sig alltid som en, den där ger almosor eller beviljar favörer, men hon hade likväl en känsla av att hon var oförmögen att dra sig ur spelet, vilken tycktes bero på själva styrkan i den förtrollning, hon utövade på honom. Den magnetiska kraft, varmed hon höll honom bunden, återverkade på henne själv. Till en början var hon ordentligt skeptisk, men hon lyckades inte förbli det. Han var alltför dyster och olycklig, om hon inte smålog mot honom, alltför munter och uppspelt och tacksam, om hon gjorde det. Den förändring hans ögon undergingo från sitt vanliga oroliga, vilda och förstulna uttryck till ödmjuk tillbedjan eller sorgsen hunger, då de sågo på henne — den kunde aldrig vara spelad. Och hon saknade ingalunda tillfällen att iakttaga denna metamorfos. Vart hon än tog vägen, så fanns

han där. Gick hon på en konsert, så stod han ett par steg från dörren och väntade att hon skulle komma. Gick hon in på ett konditori för att dricka te, var det en given sak, att han skulle dyka upp strax efteråt. Varje eftermiddag gick han och promenerade på den väg hon måste rida förbi för att komma upp på Neroberg.

Men det var endast i parken vid Kochbrunnen, som han brukade komma fram helt ödmjukt och be att få sitta bredvid henne i fem minuter. Annars försökte han aldrig påtvinga henne sitt sällskap eller att på något sätt kompromettera henne. Det var utan tvivel tidigare erfarenheter, som kommo honom till pass härvidlag, men han måste även ha haft en instinktmässig känsla av att sådant skulle ha varit farligt, när det gällde en så känslig varelse. Det fanns även andra malar, som fladdrade kring detta klara ljus, och de bidrogo att göra hans uppmärksamhet mindre i ögonen fallande. Fattade hon vad som försiggick, förstod hon hur hennes försvarsställningar underminerades, insåg hon den fara för att få reträtten avskuren, som låg däri, att hon tillät honom fladdra omkring sig? Inte fullt. Allt detta samverkade till att stegra den känsla av triumf, som berusade henne under dessa dagar, hon blev allt mer och mer intagen av kärlek till livet, allt mer och mer medveten om att världen dyrkade och beundrade henne, att hon hade makt att göra vad andra ej förmådde.

Var inte Fiorsen med sin stora talang och sitt tvivelaktiga rykte ett bevis för detta? Och han lockade henne. Vilka erfarenheter man än kunde göra i hans nyckfulla, livliga sällskap — man kunde omöjligt ha tråkigt. En förmiddag berättade han litet av sitt liv för henne. Hans far hade varit en liten svensk godsägare, en mycket stark man och mycket begiven på sprit; modern var dotter till en målare. Hon hade lärt honom att spela fiol men dött, medan han ännu var en liten gosse. När han var sjuotton år, hade han råkat i osämja med sin far, och sedan hade han måst spela fiol på Stockholms gator för att kunna livnära sig. En välkänd violinist, som en dag råkade få höra honom, hade tagit hand om honom. En tid därefter hade fadern supit ihjäl sig, och han ärve den lilla egendomen efter honom. Han hade genast sålt den — »för att begå dårskaper», som han osminkat uttryckte sig.

»Ja, miss Winton, jag har begått många dårskaper, men de äro ingenting i jämförelse med dem som jag ska begå den dag —, då jag inte mer får se er!» Och med denna förbryllande anmärkning steg han upp och lämnade henne. Hon hade smålett åt hans ord, men inom sig kände hon upphetsning, tvivel, medlidande och någonting annat, som hon inte alls förstod. Under denna tid förstod hon sig mycket litet på sig själv.

Men hur mycket förstod Winton, hur mycket såg han av vad som försiggick? Han var stoiker, men detta kunde inte hindra, att hans svartsjuka väcktes och förorsakade honom häftigare smärtor än dem, som han fortfarande kände i sin vänstra fot. Om han inte varit rädd för att visa sin oro genom att framkalla en dramatisk förändring, skulle han rest sin väg med henne åtminstone fjorton dagar innan kuren var avslutad. Han kände allt för väl

passionens symtom. Den där länge, ulvliknande spelmannen med de utstående kindkotorna, de små polissongerna (gode Gud!) och de grönskimrande ögonen, som sågo på Gyp med blickar, som han i hemlighet gav akt på, ingav honom en djup misstro. Kanske var det hans medfödda engelska förakt för utlänningar och artister, som avhöll honom från att direkt ingripa. Han kunde inte ta saken på fullt allvar. Gyp, hans granntyckta, utsökta Gyp, skulle falla till föga ens ett ögonblick för en karl som denne! Aldrig i livet! Inte heller ville han i sin svartsjuka tillgivenhet för henne medge, att hon skulle kunna försumma att rådfråga honom, om hon befann sig i någon tvekan eller svårighet. Han glömde, att unga flickor ha en ömtålig hemlighetsfullhet, han glömde att hans kärlek till henne alltid hade skytt ord och att hennes kärlek till honom aldrig hade slösats med några förtroenden. Han såg inte heller mera än en liten del av vad som fanns att se, och detta lilla trollade Fiorsen bort för hans ögon, hur skarpsynta de än voro. För resten var det icke så synnerligen mycket som hände, utom en episod som inträffade dagen innan de reste, och om den visste han ingenting.

Denna sista eftermiddag var stilla, en smula trist. Det hade regnat natten förut, och de genomvåta trädstammarna och de genomvåta fallna löven gävo ifrån sig en svag doft, som påminde om lök. Gyp hade en känsla som om hennes själ plötsligt hade blivit tom på allt liv och all glädje. Var det vädret, som åstadkom detta, eller var det tanken på att hon nu skulle lämna denna plats, där hon hade haft så roligt? Efter lunchen, medan Winton höll på att göra upp räkningen, gick hon ut och strövade genom den långsträcktta parken uppåt dalen. Himlen var ruvande grå, träden voro stilla och vemodiga. Alltsamman var en smula melankoliskt, och hon gick allt längre bort, över floden, svängde in på en smal, gytjig väg, som genom utkanterna av en by förde upp till ett högre liggande område, varifrån hon sedan kunde vända tillbaka längs stora landsvägen.

Varför måste allting ta slut? För första gången i sitt liv tänkte hon utan hänförelse på Mildenhams och på jaktarna däromkring. Hon skulle hellre vilja stanna kvar i London. Där skulle hon inte vara avskuren från musik och dans, från sällskapslivet och all den uppmuntran, som ligger i att bli firad.

Genom luften kom det genomträngande, dova surret av ett tröskverk, och detta ljud tycktes fullkomligt uttrycka hennes känslor. En duva flög förbi, vit mot den blygrå himlen, några björkar, som hade börjat skifta i guld, ryste, så att det föll en skur av regndroppar från dem. Det var ensligt här! Och plötsligt kommo två små gossar framrusande ur häcken — de nästan sprungit omkull henne — och satte av i full fart neråt vägen. Någonting mätte ha skrämt dem. Gyp lyfte upp ansiktet för att se sig omkring och kände lätta, fina regnstänk. Hennes klänning skulle bli förstörd, och hon tyckte mycket om den — den var av blågrå sammet och tålde inte regn. Hon gick för att söka skydd under björkarna. Regnet skulle ganska snart gå över.

(Forts.)

Vid **Kraftnedsättning efter sjukdom** är järnmedicinen Idozan det bäst stärkande och aptitgivande medel. **Snabb och överraskande verkan.** Intages lätt av såväl barn som äldre. Genom Idozans 5-dubbla järnhalt jämfört med andra dyl. prep. är detta preparat **avsevärt billigare än andra järnlösningar.** Rådfråga läkare. Fås på alla apotek.

IDOZAN
Skadar ej tänderna.

EN KURS I BARNAVÅRD

FÖR IDUN AV DR ARTHUR FÜRSTENBERG

(Forts. fr. n:r 31.)

ATT BARNET ORDENTLIGT SUGER ut bröstet har även en annan betydelse och det är den, att bröstet lätt sinar, om det icke varje gång blir till fullt utdraget. Till sist är det ju för bröstvärten en stor fördel, om bröstet endast drages var 8:de timma, alltså 2 eller 3 gånger per dygn, ty därigenom kan densamma lättare hålla sig hel.

En hel del mödrar äro emellertid icke i stånd åtminstone under någon längre tid att producera så mycken mjölk, att barnet blir fullt tillfredsställt, om det endast får det ena bröstet i målet, varför modern blir tvungen att i varje mål låta barnet dia bägge bröstet. Därvidlag bör iakttagas, att barnet varje gång först lägges till det bröst, det slutade draga föregående måltid, så att ett bröst åtminstone ordentligt blir utdraget vid varje mål.

Hur kan man bedöma om mjölktillgången är tillräcklig?

Hur skall modern nu komma på det klara med, om barnet fått tillräckligt med föda eller ej, eller med andra ord, hur skall modern kunna vara säker på, att hennes mjölktillgång är tillräcklig? En erfaren person förstår detta mycket väl redan vid en ytlig besiktning av barnet. Det väl närda barnet ser lugnt och belåtet ut, dess ansiktsfärg och kroppshudens färg är livligt röd, hullet är fast och genom fett under huden bildas dessa karaktäristiska veck, som endast finnas hos det friska bröstbarnet. Även utan tillhjälp av vågen kan man således övertyga sig om, att barnet »fostrar sig», att det med andra ord mår väl av födan och ökar i vikt. Men för den oerfarna modern är och förblir vågen det bästa hjälpmedlet, när det gäller att bedöma digivningens resultat. Egendomligt nog kan den oerfarna modern nämligen endast mera sällan bedöma, om hon har tillräckligt med föda åt sitt barn eller icke. Vi barnläkare få ofta höra, hur den ena gången en moder förklarar sig böra lägga ned sin digivning, därför att hon har så litet att ge och detta då vi på ett enkelt sätt kunna övertyga oss om, att hon har alldeles tillräckligt med mjölk, och en annan gång, hur en moder, som tror sig vara en riktigt präktig amma, förevisar ett barn med alla tecken på undernäring. I allmänhet är det dock vanligast, att modern ej tror sig om att hava tillräckligt med mjölk och detta brukar alltför ofta omgivningen — moder, tanter och väninnor — försöka intala henne. Men även om det skulle vara förhållandet, att hon ej med sin mjölk till fullt kan föda sitt barn, är detta alls ingen anledning att i förtid lägga ned digivningen. Barnet har gott av varje droppe modersmjölk, det kan få. Dessutom bör man väl ihågkomma att det under digivningens gång av och till uppträda perioder, under vilka modersmjölktillgång är avsevärt minskad och vilka perioder snart avlösas av andra med rikligare mjölkavsöndring.

Jag nämnde ovan, att modern i förtid ej bör lägga ned sin digivning, även om hon

ej till fullt kan föda sitt barn. Hon bör nämligen då låta barnet få en blandad uppfödning, d. v. s. bröstmjölk + komjölksblandning. Denna blandade uppfödning kan tillgå på tvenne sätt, antingen så att barnet i varje mål först får draga ut det ena eller bägge bröstet och därefter fylla sitt behov av föda ur flaskan eller ock att barnet i det ena målet får bröstmjölk, i det andra artificiell näring. Det första sättet torde vara det bästa, ty då sinar modern långsammare, vilket för barnet alltid är en fördel, och då undgår modern den obehagliga spänning i bröstet, som ofta förekommer, när bröstet tömmas mera sällan. Mången gång kan man medelst en blandad uppfödning nära barnet i månader, men i verkligheten är ju denna blandade uppfödning en börjande avvänjning, som i alla fall förr eller senare måste inledas.

Tidpunkten för avvänjning i sådana fall, där modern har god mjölktillgång, bestämes mycket olika i olika länder och även hos oss har denna tidpunkt förr ansetts böra vara en annan än den, som nu i allmänhet förordas.

När bör avvänjning ske?

Det är nämligen så, att erfarenheten lärt oss, att de barn, som alltför länge — 10—12—15 månader — enbart fått bröstnäring, äro bleka och slappa i hullet samt likaså, att barnen redan snart efter första halvårets slut hava behov av annan näring än kvinnomjolk. Emellertid kan man icke bestämma, vid vilken ålder barnen absolut måste avvänjas. I detta som i så många andra avseenden måste barnen behandlas individuellt. För flertalet barn torde avvänjningen emellertid böra bestämmas till 7 å 8 månadersåldern. Ofta hava de dessförinnan regelbundet eller enstaka gånger jämte modersmjölken fått annan föda och äro i sådana fall vana därvid. Men för de barn, som i 7 å 8 månader enbart uppfötts vid bröstet, är annan föda ofta mycket motbjudande, varför det mången gång kostar modern mycken möda att få barnet att förtära den. Med ihärdighet och förstånd lyckas det dock rätt snart, varefter avvänjningen kan fortsätta i förut bestämt tempo.

Kan man få bestämma tidpunkten för avvänjningen, aktar man sig gärna för högsommaren, icke därför att det icke går, att även under denna tid av året hålla komjölken frisk, utan därför att småbarnens matsmältningsorgan under den varma årstiden äro känsligare än annars.

Det är riktigt, att avvänjningen sker långsamt.

Den viktigaste föreskriften för avvänjningens skötsel är den, att densamma måste ske långsamt, så att man så småningom vänjer barnet vid den främmande födan. På så sätt ordnad sker avvänjningen i allmänhet utan obehag och då äger man också den fördelen, att modern mycket långsamt sinar och vid inträffad sjukdom hos barnet kan till större eller mindre grad med sin mjölk tillfredsställa barnets behov.

Jag nämnde, att avvänjningen bör ske långsamt, varvid man går tillväga på un-

gefär följande sätt. Barnet har t. ex. vid avvänjningstidpunkten 5 måltider. Får nu 4 bröstmål per dygn och i stället för det 5:te, vanligen på f. m., ett mål, som icke består av kvinnomjolk. Först sedan barnet vant sig vid den främmande födan, oftast efter en vecka, får det 2:ne mål, som icke bestå av kvinnomjolk, och brukar man därvid ordna målen så, att flaskmålen, om jag så får kalla den främmande födan, ej följa direkt på varandra, utan att bröstmål och flaskmål omväxla. Sedan barnet visat sig fördraga 2 mål icke kvinnomjolk, kan avvänjningen fortskrida i raskare tempo, så att det hela är överstökadt på några veckor.

Varmed man skall avvänja, mjölk, välling eller annan föda, är naturligtvis beroende på barnets ålder, men då det ofta visar sig svårt för bröstbarnet att fördraga komjolk och denna dock under första tiden efter avvänjningen måste bli huvudbeståndsdelen i födan, torde det vara klokt att börja därmed och detta vare sig den gives outspädd eller spädd med vatten eller annan spädningvätska. Först så småningom införes i matsedeln föda, vari mjölk alls icke ingår, och detta ungefär i den ordning jag i samband med behandlingen av den konstgjorda uppfödningen längre fram kommer att redogöra för.

Den ammande moderns diet.

Den frågan ställes ofta till läkaren, vad får den digivande äta, eller rättare, vad bör hon undvika för föda och dryck, så att barnet ej tager skada? I gamla läroböcker uppräknades en massa födoämnen, som voro förbjudna att förtära, bl. a. kål och alla slag av kolsyrade drycker. Jag tror emellertid, att det är tillfyllest, om man formulerar satsen så, att den digivande får äta allt, som hon vet med sig, att hon mår väl utav och undvika allt, som brukar framkalla obehag från matsmältningsorganen. Men dessutom torde hon under digivningsperioden böra vara synnerligen måttlig vid bruket av vin och spritdrycker. Naturligtvis bör den digivande förtära något mera dryck än annars, då hon med mjölken giver ifrån sig så stor kvantitet vätska, men för det bruk, man ofta ser, att den digivande häver i sig enorma kvantiteter vätska, finnes det icke något skäl, ty mjölkkvantiteten ökas icke därutav.

Vad den digivandes levnadssätt beträffar, så måste framhållas, att hon för att verkligen bli en god amma för sitt barn, måste arbeta. En moder, som intet arbete utför utan ligger dagen i ända på soffan med en bok i handen, duger icke till amma, åtminstone icke för någon längre tid. Vilket arbete, modern bör utföra, är detsamma, blott hon icke endast har intellektuell sysselsättning utan även arbetar med kroppen. Det dagliga, praktiska arbetet i hemmet är naturligtvis tillräckligt, men särskilt torde alla arbeten, som utföras med armarne, vara att rekommendera.

(Forts.)

Ledolintvålen

är den förnämsta Toilett-tvålen emedan den gör en finnig, narg och ful hy slät och fraiche. Rek. av framstående läkare. Finnes i alla välsorterade affärer. **Tekniska Fabriken Ledolin, Stockholm. Rik 26 62**

LITET RESEBREV FRÅN SÖDERTÄLJE

T. v.: "Gömställen växla med utsiktspunkter": här en vrå, kallad "Kattsvansen", i Södertälje. (Foto Sorbon.) T. h.: Familjeliv vid Södertälje havsbad.

NÄR MAN KOMMER TILL EN FRÄMmande stad, är den som ett stycke utland för en. Och Södertälje står för mig till på köpet i skimret av minnen från en hel del orter, det påminner om: vid inloppet någon Elbestad, från Utsiktsberget någon norsk stad, där den ligger pittoreskt kring sitt vattendrag mellan höjderna. Men samtidigt lyser och grönskar staden av en speciell mellansvensk frodighet. Inne i stora, svala villatragdårdar gå sköna, milda unga kvinnor mellan trädgårdsblommor, som brinna som svala eldar i väldiga himmelsblå klungor.

Gamla pittoreska städer låta gärna sin silhuett krönas av någon ståtlig, högt liggande borg. I Södertälje är det tyvärr en vanlig tung folkskolebyggnad, som är den borgen. D. v. s., den delar visst äran med ett allmänt läroverk. Nu om sommaren ligga de där och stirra med sina tomma, dumma fönster ut över viken och staden. Medan de unga adepterna som bäst hålla på att glömma katekes och historien om okända länders för länge sedan förda krig för klarvakna iakttagelser vid kanalbygget och äventyrsfärder bort till havsstranden 4 km. från staden.

De färderna till havsstranden göra också de talrika badgästerna. En framsynt Södertäljebo ville en gång för länge sedan ge staden en donation för anläggande av ett havsbad. Men på den tiden ansågs havsbad omoraliskt. Nu ha de moraliska föreställningarna och behovet av bad utvecklats därefter, att staden till och med fått ett familjehavsbad. Med de bekvämaste anordningar i fråga om hytter o. s. v. Från den behagliga badsandstranden ser man ut mot leende stränder runt omkring och ändå är det havet självt, som sticker in här mellan barrskogen.

Också nu är det en framsynt Södertäljebo, en i den kommunala verksamheten betydande man, som drivit fram utvecklingen och har största äran av att staden blivit vad den är som badort: disponenten Victor Törnell, ordförande i Badstyrelsen.

Södertälje, som i förhållande till sitt invånarantal lär vara en av Sveriges mest utsträckt städer, har följaktligen också plats för allehanda överraskningar, och gömställen växla med utsiktspunkter. Men när man hör, att alla dessa härligheter, som visades för resenären av badortens allt i allom, den älskvär-

de och spirituella badkamrern, kapten Gösta Bratt, icke ligga där bara till glädje för solen och månen och villaägarna, utan i stor utsträckning tagits om hand av staden själv, blir man imponerad som när man på ett leende gods möter den gästfrie godsägaren själv. Efter att delvis ha legat nere några år, har Södertälje Bad- och Kuranstalt i år öppnats igen i hela sin utsträckning. Där är en badinrättning, som hör till det bästa i sitt slag, där är över huvud taget allt vad en fordrande badgäst, eller rättare alla kategorier av fordrande badgäster kunna önska sig. Jag har eljes en viss skräck för stadshotellen i mindre och medelstora svenska städer. Alltför ofta hålla deras kokerskor med ilsken konservatism fast vid de halvstekta entrecôter, vid vilka en tidigare handelsresandegeneration växte upp och förstörde sina magar. Men Södertälje-hotellen, Badhotellet såväl som Stadshotellet och Björkudden ute vid havsbadet, röja att man i Södertälje dyrkar de sköna konsterna, bland vilka kokkonsten icke är den sämsta.

E. TH.

En trevlig badstrand ute på Barnens sommarnöje.

EN BARNKÄR STOCKHOLMSKA, FRU Matty Hansson, har tagit initiativet till ett socialt företag, som under de återstående sommarveckorna och kanske ännu mera nästa år, då företaget

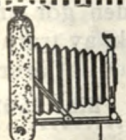
Barnens sommarnöje.

blivit känt i vidare kretsar, kan bli till mycken glädje och nytta för många stockholmsbarn. Fru Hansson, som såg den vackra Tivoliparken ute vid Alkistan ligga öde hela förmiddagarna, tänkte på vilken utmärkt lekplats den skulle bli för barn, som ej hade tillfälle till landsvistelse, och så startade hon för några veckor sedan Barnens sommarnöje, där ett tjugotal barn nu tillbringa glada förmiddagar. Programmet är detta: Barnen infinna sig på morgonen vid de någon av dessa hållplatser för omnibustrafiken: vid Kungsholmstorg kl. 9.15, vid Slussen 9.25, vid Nybroplan kl. 9.35, vid hörnet av Odengatan och Birger Jarlsgatan 9.45, där de hos den medföljande lärarinnan kunna lösa dagsbiljett à 1:60 eller månadsbiljett à 30 kr. eller tio biljetter för 13 kronor. När de kommit fram till Tivoliparken, få de under lärares och lärarinnas ledning ägna sig åt idrottsövningar och lekar, de få bada och lära sig simma vid den härliga badstranden och kl. 1 äta även de största grötföraktare med förtjusning åtskilliga duktiga grötporcioner. Kl. 4 fara de åter med omnibussen tillbaka till påstigningsorten efter en hälsosam förmiddag i frisk luft och under god tillsyn. Barn mellan 4-14 år och från alla samhällsklasser äro välkomna på sommarnöjet. Priset är beräknat efter självkostnadspris för femtio barn.

Fotboll och croquetspel hör också till förströelserna i barnens vackra park.

Inga föregående anmälningar behövas, barnen ha endast att infinna sig vid någon av de ovan nämnda startplatserna. Skulle intresserade mödrar önska närmare upplysningar kunna de per tel. vända sig till fru Hansson, A. T. Norr 18108.

NERLIENS
KUNGL. HOVLEVERANTÖR
REGERINGSGATAN 33
Framkallar - Kopierar - Förstorar bäst

För Vår och Sommar Bomullstyger för Edra klänningar och blusar.
Prover sändas. . . Precisera Gardiner och Möbveltyger för Edra bostäder.
godhetsfullt vad Ni önskar. * Allt handvävt, slitstarkt, ljus och tvättäkta.
Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

ETT SKÖRDEGILLE SOM FÖR HUNDRA ÅR SEDAN

I GÄLLERSTA SOCKEN I NÄRKE hölls härom dagen på initiativ av Gällersta fornminnesförening ett skördegilje vid fornstugan på Frisagården. Över 3,000 personer hade kommit som åskådare till festen. Denna firades alldeles som socknens gamla skördegiljen för hundra år sedan, och skördefolket var klätt i de gamla vackra Gällerstadräkterna, som nu kommit ur bruk. Som synes å en av bilderna, kom skördefolket vidare åkande i gammaldags skrin-dor, dragna av välfödda paroxar, och liarna voro sirade med lövkransar och räfsorna med blommor. Bilderna visa:

T. h.: Skördefolket åker efter slutat skördegilje till gårdens ägare, som bjuder på förplägning. — Nertill t. v.: Skördefolket dansar kring ladan på det att säden må bli dryg. Nertill t. h.: En liten herdescen under rågrökningen. Foto Sam Lindskog.

Njut denna månads vackra dagar!

Av PIERRE de RONSARD. Översättning för Idun av ERIK KRUISE.

Njut denna månads vackra dagar
med mig, min vän, i gröna hagar;
låt icke tiden gagnlöst gå!
Ty livet glider bort som våren

och blandar grått i huvudhåren,
och stilla får det aldrig stå.
När både vi och våren grönska,
så älskom, skördom, vad vi önska,

när önskingarna nå sin höjd,
och överför om kärleksglöden
från blod till blod! Den snikna döden
skall snart beröva oss vår fröjd.

En ständig glädjekälla

bereder Er ett friskt och sunt nervsystem. Äro nerverna försvagade, blir Ni sömnlös, trött, missmodig och misslyckas följaktligen i Edra förhavanden. Tager Ni i sådant fall en **Sanokapsel** dagligen stärker nervsystemet, stimuleras ämnesomsättningen, höjes levnadsmodet och jämväl energien och arbetslusten. Sanokapselarna finnas i askar å kr. 2.25 och 4.25 å alla apotek och i kemikalieaffärer.

DE KORTA ÄRMARNA. AV LEONARD MERRICK

ÖVERSÄTTNING FRÅN ENGELSKAN AV ELLEN RYDELIUS.

DÅ GARDINER STEG I LAND I New York hade han varit borta från sin hustru i sex månader. Detta var inte Gardiners fel. Hon hade stannat kvar i Chicago på sin egen begäran, när affärerna förde honom till London. Först och främst hade hon börjat förlora intresset för hans yrke — han skrev "intrigerna" till operetter — och för det andra hade hon börjat finna Europa "degenererat" och "orkeslöst".

Han hade inte sett henne på sex månader, och han steg upp på tåget med otålighet. Han var mycket fäst vid Pauline, fast han under det sista året eller så ungefär med förtret lagt märke till det ökade allvaret i hennes synpunkter. Hon var inte — han kunde verkligen inte övertyga sig själv om att hon var fullt så lustig som hon brukat vara — fullt så sällskaplig. Hon var emellertid alltjämt lika bedårande söt, och föreställningen om hennes smärta figur i hans armar, välkomsthälsningen från hennes vackra ögon, hennes läppar och armar var så överväldigande, att Gardiner knappast kunde intressera sig för den bunt tidningar han hade köpt.

Medan han bläddrade i dem, tänkte han återigen på hennes senaste brev. De hade varit förbryllande, det var en ny ton i dem, — eller rättare sagt, ett crescendo av den ton, som han hört för en tid sedan. Han kunde inte dölja för sig, att hon var på vippen att utveckla sig till det slags kvinna han särskilt avskydde — det sippa fruntimret. Han beslöt vädja allvarligare till henne än han hittills gjort, bönfälla henne att alltid förbli samma pikanta, förtrollande lilla kamrat, som han gift sig med. Och just som han i tankarna utspelade en förtjusande scen, i vilken hon gav vika för hans vädjan med kyssar, dök hennes namn upp i Herald.

"Mrs Barry Gardiner från Chicago, hustru till den bekante författaren, och ordförande i den nybildade Föreningen för osedlighetens bekämpande, har öppnat en kampanj mot damernas korta ärmar, vilka hon förklarar vara fulla av faror för de amerikanska unga människors renhet."

— Gode Gud! — tänkte Gardiner häpen. Blodet strömmade från hans kinder. Han satt lamslagen och stirrade på notisen.

Pauline, den kvinna han älskade, hon som hade varit en så förtjusande flicka, var ökad — hade blivit den avskyvärdaste fantast! Hans färg återvände i ett slag — han blev röd — röd av blygsel — över sin hustrus sippheit.

Han åt mycket litet på resan och sov icke en blund. Han kunde icke rycka på axlarna åt henne, med ett skratt, fast hon var löjlig. Andra kunde skratta, för honom, hennes man, var situationen helt enkelt pinsam. Med ens kände Gardiner, att han var gift med en främling, kände att han var bunden vid en hustru, som han icke kände och som han ryste tillbaka för att lära känna. Vad skulle väl deras liv tillsammans bli nu? En beständig konflikt och förödmjukelse!

Åh, men hon borde bringas till förnuft! Han skulle inte tillåta, att hon gjorde sig och honom löjliga på detta sätt. Detta abnorma förhållande var för i ögonen fallande — mannen som skrev pjäser med "ben" i och hustrun, som anklagade alla, som buro korta ärmar. Vad alla människor skulle flabba!

Han tackade sin goda tur, att han icke hade gått in på Lambs, innan han kört till stationen. Sannerligen, schismen i familjen Gardiner måtte vara hela Amerikas favoritskämt.

Han kom fram till Chicago på morgonen. Han hade en mycket trevlig villa på norra sidan — en trakt, som nästan var tysk, fast inte riktigt — och när spårvagnen susade hem med honom, strömmade befolkningen nedåt staden till sina kontor och hälsade varandra med sitt Guten Tag.

Pauline satt och skrev brev, då han öppnade dörren till vardagsrummet.

— Barry — älskling! — skrek hon och tappade pennan, — och för ett ögonblick höll han Pauline från deras smekmånad i sina armar.

— Men varför telegraferade du inte? — sade hon andlöst. — Vilken båt kom du med?

— Jag kom litet förr än jag tänkt. Jag ville överraska dig.

— Käre, gamle gosse. — Nåå?

— Nå? — Han observerade, att hon lagt sig till med en kvävarliknande dräkt, som gjorde henne så föga älskvärd som naturen tillät. — Vad har du på dig? — frågade han. — Är det le dernier cri?

Hon såg litet förlägen ut.

— Jag klär mig så här nu, — alla i föreningen göra det.

— Jag läste om din förening i tidningen då jag satt på tåget — svarade Gardiner. — Vet du, Pauline — men vi få tala om det så småningom! Ja, kära vän, pjäsen gick riktigt bra i London, och jag har fått en beställning som kommer att ge pengar. Fick du tidningsurklippen jag skickade?

— Ja-a-a, dem fick jag, mumlade hon.

— Vad var det för fel med dem? De voro ju rätt smickrande eller hur?

— Jag — nåja som du säger, vi få tala om det senare.

— Jag tycker, — sade Gardiner, — att vi lika gärna kunna tala om det nu strax. De där rescensionerna komma att rendera oss dollars, och dollars är det jag knogar för, så det är inte något otrevligt ämne. Jag tänkte du skulle vara värdigt belåten.

— Mina — mina åsikter ha förändrats — stammade hon. — För att tala rent ut, så kan jag inte gilla ditt yrke.

— Hur så? — Han log, men han var inte road.

— Jag ogillar det mycket strängt — fortfor hon med ökad fasthet, — det står i direkt opposition till Föreningen. Vi sträva att borttaga frestelsen från de unga människors stig. Jag håller på att föreläsa om kvinnodräktens dåliga inflytande, den vanliga kvinnodräkten, som man ser i vilken salong som helst. Du kan förstå, att det skulle vara mycket inkonsekvent av mig att protestera emot korta ärmar, om min man fortfor att skriva pjäser, där unga flickor exponera sina ben i korta kjolar.

— Alldeles riktigt, — samtyckte han.

— Nå, då är det bra, — sade hon muntert. — Jag var rädd du skulle vilja disputera om det.

— Så att det är bäst du inte protesterar mer, min älskling, — sade Gardiner.

— Vad? — stammade hon.

— Jag säger, att det är bäst du inte pro-

testerar mer, ty som du ser sätter du dig i en mycket falsk position.

— Min käre Barry, jag tror inte du fattat innebörden i vad jag sagt.

— Det tror jag att jag har, sade Gardiner. — Du påpekar med oförneklig sanning konsekvensen mellan din kampanj och mina pjäser. Nåja, eftersom vi inte kunna få ha båda, måste du tydligen avbryta din kampanj.

— O nej, visst inte, utropade hon — du måste sluta upp med dina pjäser.

— Menar du allvar? — undrade hennes man efter en liten paus.

— Ämnet är alldeles för allvarligt för att jag skulle vilja skämta om det, — sade Pauline med kylig värdighet.

— Du föreslår, att jag skulle avstå från mitt uppehålle för att du skulle ha fria händer att göra dig till ett åtlöje? —

— Du är knappast artig?

— Ditt ämne är inte håller artigt — replikerade Gardiner — det är faktiskt högst ogranlaga. Jag skulle opponera mig mot att min hustru nedlät sig till det, även om jag inte alls skrev för teatern. Gode Gud, Pauline, kan du inte förstå vad folk säger om dig?

— Alla reformatorer måste vara beredda på stenkastning. Det finns mycket folk bara i Chicago, som äro med mig i själ och hjärta.

— Vad för folk? Inte dina föräldrar, det slår jag vad om! Kvinnor, som törsta efter offentlighet, och inte ha intelligens nog att förvärva den med anständiga medel! Sådana äro det stora flertalet, "som äro med dig i själ och hjärta" — de kunna inte rista sina namn i brons och då vilja de skriva dem i smuts. De andra äro antingen kvinnor som blivit fnoskiga av sysslöshet eller från födseln äro vidrigt beskäftiga.

— Får jag lov att fråga till vilken kategori du räknar mig?

— Till den andra — du har blivit excentrisk av brist på sysselsättning.

— Excentrisk?

— Nåja, du får väl medge, att en normal kvinna inte har något förtärande begär att förlänga sin grannes ärmar? Du har aldrig haft något ordentligt att göra, det är hela felet med dig. Din far är en framgångsrik affärsman, och han uppfostrade dig till ett lättjefullt liv. Sedan gifte du dig — och vi ha inga barn. Det är en ingrodd instinkt hos ert kön att klä något eller någon. I barnkammaren klädde ni dockor, under andra förhållanden skulle du nu klä barn. Men som saken nu står, vill du klä andra kvinnor. Följ den naturliga instinkten med konstnärlighet — teckna modeller!

— Åh detta är skymfligt — utropade hon — Du talar till mig som om jag vore en idiot! Jag ägnar mig åt ett mycket nödvändigt och mycket ädelt arbete och ett arbete, som till på köpet är i hög grad kvinnligt. Om våra systers sätt att klä sig framkallar orena tankar, är det vår sak att säga dem det och yrka på en reform. Menar du, att rörelsen skulle ledas av män?

— Jag menar, att det inte skulle vara någon rörelse alls.

— Du skulle tillåta det onda att blomstra opåaktat?

— Det enda onda existerar i de beskäftigas själar.

Akta Spets- & Sidendépôt

LINNÉGATAN 38

Tel. 77436.

2 tr. HISS.

Norr 19700.

Till Sommararbeten!

Linne, Linnebatist, Bomullstyger. Spetsar, Motiv. Modeller, uppritningar.

NÄR ÄRKEBISKOPEN BESÖKTE ESTLANDSSVENSKARNA

T. v.: Pastor E. Gordons på Runö fru, klädd i den gamla vackra Runödräkten. — I mitten: Runö-kvinna vid plogen. På Wormsö och Runö råder ännu det bruket, att kvinnor få förrätta karlgöra, mot vilket ärkebiskopen ingrep i sina predikningar. — T. h.: Runö-kvinna med sitt barn. (Foto Anders Jönsson.)

GENOM ÄRKEBISKOPENS BESÖK HOS ESTLANDSSVENSKARNA ha fastare band knutits mellan vår kyrka och våra fränder på andra sidan Östersjön. Ärkebiskopen kunde — berättar en korrespondent till Idun från

Estland — icke nog prisa Estlands-svenskarnas trohjärtade uppträdande samt deras tillgivenhet för Sverige och allt svenskt. De anse Sverige som det stora moderlandet, från vilket allt gott kommer.

— Detta är rena struntpratet. Som man av värld vet du mycket väl att det är så.

— Som man av värld vet jag mycket väl att "rörelsen", som du kallar det, framkallar precis de tankar, du är så angelägen att undertrycka. Och i vilket fall som helst ogillar jag, att min hustru uppträder offentligt och talar om sådana saker. Det kommer mig att blygas.

— Jag skulle blygas, — genmälte hon, — om jag visste, att jag försummade ett viktigt arbete, emedan jag var rädd för de världsliga hän.

— Viktigt! Herre Gud!

— Om jag räddar en själ — — —

— Genom att förlänga ett par årmar? Tål du bära händer eller skall en kvinna alltid gå klädd i handskar?

— Den verkan, åsynen av en kvinnoarm utövar på den manliga fantasien...

— Min kära Pauline, spara det där för din förening! Som genomsnittsman.

— Med andra ord — du vill komma ifrån mina fakta?

— Med andra ord — skrek Gardiner utom sig — jag skulle vilja ge dig en örfil!

Efter detta talade icke föreningens ordförande till honom under återstoden av dagen, och det var under dessa förhållanden, som han återvände till Chicago.

Denna hemkomst var sorgligt olik den han hade föreställt sig, och eftersom han var för lojal att beklaga sig för sina vänner, fick han inga andra kondoleanser än från hennes föräldrar. Föräldrarna voro knappast mindre bedrövade än Gardiner, men även dessa gävo honom ingen tillfredsställelse, ty de hade räknat på att hans hemkomst skulle göra slut på hennes dårskap, och nu voro de böjda att anklaga honom för svaghet.

— Du borde använda din auktoritet, min gosse, — yrkade mr Hummel — om argument inte hjälpa, skulle du använda din myndighet. Det förvånar mig att du inte förbjuder sådana nycker — du är hennes man.

— Hon fick blodad tand, medan jag var borta — replikerade den utpinade unge man-

nen. Vad hjälper det om jag förbjuder henne — jag kan ju inte stänga in henne. Det förvånar mig, att du inte kunde hålla henne tillbaka — du är ju hennes far.

— Seså, det lönar inte att vi förebrå varandra! — sade mr Hummel retligt. Frågan är vad som skall göras? Hon gör Amerika vådligt otrevligt för oss. Jag är riktigt rädd att öppna en skämttidning nu för tiden. — Och hennes mor föreslår att vi skola bosätta oss för alltid i Paris. Jag kan inte själv lämna Chicago — det är bra hårt för en karl att bli gräsänkling därför att hans måg inte kan styra hans dotter.

— Du har mina allvarliga sympatier, förklarade hans svärson. Men du inser nog också, att situationen icke är så förtjusande för mig heller, jag måste leva tillsammans med henne. Frånsett min naturliga motvilja mot att min hustru tjänar som material för skämttidningarna, så är det nedslående att veta att hon anser mig för en av sina mest infernaliska moständare.

— Vad för något?

— Jag har varit hemma i tre veckor nu, och hon kan aldrig låta bli att sucka eftertryckligt, då hon går förbi mitt skrivbord.

— Vill Pauline, att du skall uppge ditt arbete?

— Hon begärde ursprungligen att jag skulle göra det. Emellertid ha vi nu upphört beröra den frågan: hon finner sig i att jag fortsätter mitt arbete på villkor, att jag icke gör något försök att lägga mig i hennes. En del människor skulle kanske anse detta tillfredsställande — jag hör inte till dessa optimister. Jag gifte mig med er dotter i tanken att vi skulle färdas genom livet sida vid sida, icke i tysthet slita åt var sitt håll.

— Tala med henne, Barry, utropade mr Hummel, tala med henne, min gosse! Ge henne en kyss, och gör det trevligt för henne. Laga att du får en öm uppgörelse med henne. Hon har ett varmt hjärta, fast hon är från vettet. Några vänliga ord kunna göra underverk.

— Ja, medgav Gardiner, jag skall göra ett sista försök. Men jag är inte sangvinisk, och

vad kyssar och trevliga stunder beträffar, har hon inte tid till dylikt lättsinne — hon har för brått att skriva pamfletter och hålla föredrag i sin förening. Svärfar, jag har icke mer någon hustru! Din och svärmors beklagensvärda ställning, då Atlanten rullar emellan er, kommer att bli en idealisk förening i jämförelse med din dotters och min. Ni komma jämförelsevis att få en smekmånad.

Han hade knappt överdrivit klyftan, och icke gjorde hans "vänliga ord" något för att fylla den. Pauline hyste nu en uppriktig avsky för hans karriär, och fast det hade kommit till en kompromiss, tillät hon sig inga ömhetsbevis gentemot en, som stod i djävulens tjänst. Att omfamna honom, menade hon, skulle ha varit för abnormt orimligt för ordföranden i föreningen för osedlighetens bekämpande. Hon talade vänligt med honom — om ämnen, som inte intresserade någon av dem, hon satt till bords med honom så ofta som hennes offentliga plikter tillät, men deras samtal var ett samtal mellan två ytligt bekanta, deras villa var inte längre deras hem — det var bara deras hus. Om Gardiner inte hade älskat sin dåraktiga hustru uppriktigt, om hon inte, trots sin nya fas, varit den enda kvinnan på denna planet för honom — kunde historien bara fått ett slut. Han skulle utomhus ha funnit det sällskap, som nekades honom inomhus, och slutet skulle ha formulerats så här: Gardiner contra Gardiner och någon annan. Men han älskade henne uppriktigt, — så uppriktigt att det åtlöje hon ådrog honom, var likgiltigt i jämförelse med den omständigheten, att de blivit främlingar för varandra. Och efter många sömnlösa nätter, under vilka hon frågade sig hur han skulle vinna henne tillbaka, funderade han ut ett experiment.

En morgon hade han ännu ett samtal med mr Hummel som hade en fastighetsbyrå, och på eftermiddagen, då Pauline kom hem från ett sammanträde, sade han till henne: Kära Pauline, kan du offra mig tio minuter?

— Är det något viktigt? frågade hon förvånad. Jag har en hel del arbete i kväll.

(Forts. sid. 801.)

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

KAPPA BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB GÖTEBORG

NICHOLA PERSCHEID, EN NYDANARE PÅ DEN KONSTNÄRLIGA FOTOGRAFIENS OMRÅDE

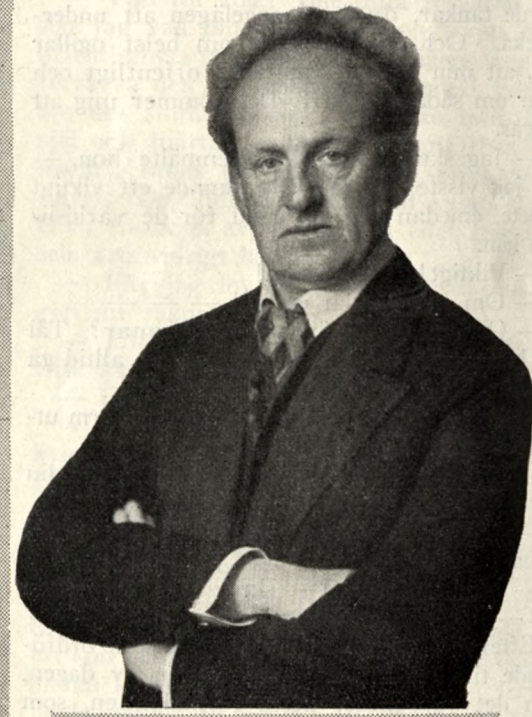
Väntrum hos Nicola Perscheid. Till vänster ses porträtt av Hindenburg och bredvid statyeten påven Benedictus XV.

Dam med solfjäder

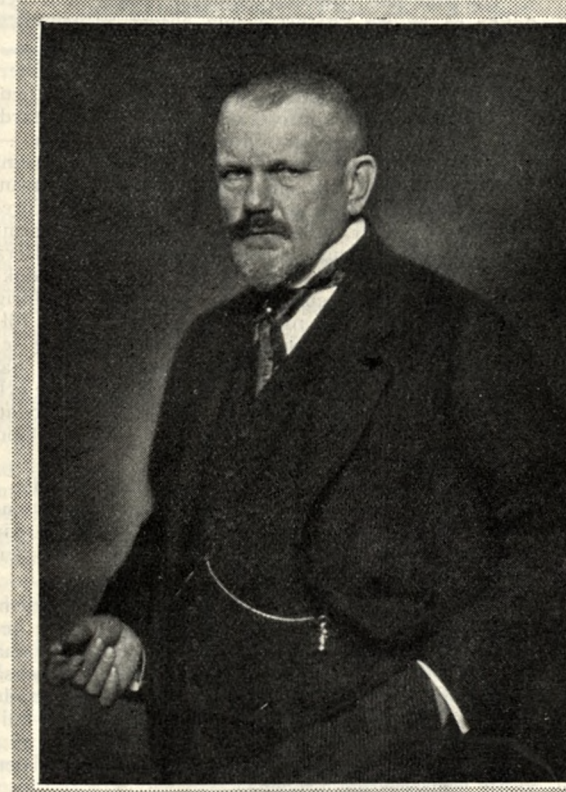
En genrebild av Perscheid. Man torde observera den egendomliga inställningen med landskapskonturen i bildens överkant. Båten är osökt och naturligt placerad i landskapet och ingenstades finns på bilden en död punkt.

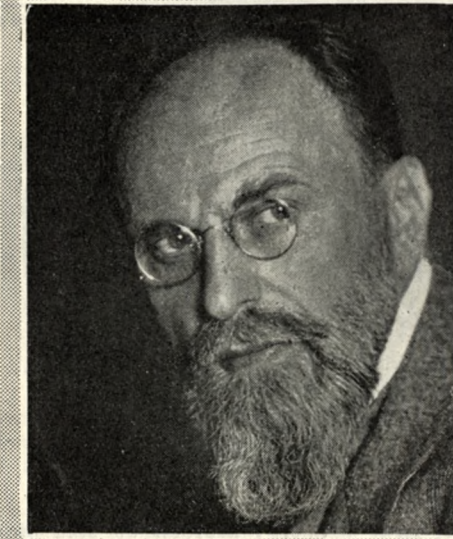
Porträtt av Gerhard Hauptmann.

LIKSOM DEN FÖRNÄMA ARISTOKRATIEN förr i världen följde romarnas exempel och prydde sina boningsrum, icke med statyer men med målningar av sina föräldrar, så har också vår demokratiska tid upptagit denna sed. Men i måleriets ställe träder så småningom fotografien. I furstens salong så väl som i fabriksarbetarens kammar, i marknadsståndet såväl som på konstutställningen, överallt finna vi alster av ljusbildens konst. Från en ofullständig början har under loppet av ett halvt sekel utbildat sig ett förfaringssätt, som har de vidsträcktaste gränser utstakade för sig. Sedan man övervunnit en mångfald tekniska svårigheter visade denna konst en strävan att gå ännu ett steg vidare och även rikta uppmärksamheten på modellens själs-

Uno Falkengren porträtterad av sin lärare Nicola Perscheid.

Porträtt av professor Behr-Behrenhoff. Lägg märke till huvudets fulländade modellering och den skarpa karaktäristiken.

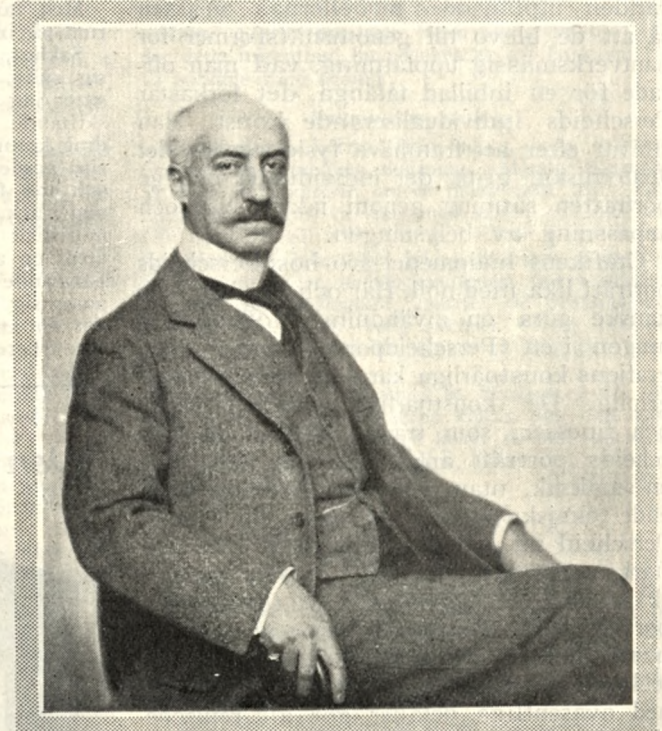
Nicola Perscheid. Reproduktionskopia efter ett fotografiskt porträtt av Uno Falkengren.

Perscheid junior.

Sennora del Castro.

Bankiren herr v. Schwabach.

Fru Nicola Perscheid.

liga innehåll. Fotografens forna hantverk har utvecklats till konst. Då man vill klargöra för sig, vad den nya riktningen inom fotografi-

konsten har för ändamål, är det nödvändigt att komma ihåg det schablonmässiga manér, som länge var allmänt brukligt inom fotografien och

En vetenskapskvinna i krigstid.

Doktor Lene Müller i kretsen av sina manliga kamrater i Svalöf.

som ännu icke är helt borta. De porträtt, som framställdes utan minsta konstnärliga uppfattning, visa ofta en belysning, som icke vet något om belysningens mening utan vanställa alla huvud efter ett schema. De förvandlingar, som porträttfotografien genomgår, äro därför problematiska nog, och i sin strävan att rubba de förut gängse grundsatserna för schablonmässig framställning, har man på många håll förfallit till att blott söka efter effekter, överbjuda konkurrenterna. Endast få moderna fotografer arbeta personligt. De söka att framhäva det karaktäristiska hos modellen, förkasta de smaklöst målade bakgrunderna, ge sig icke in på modedärskaper och skapa på detta sätt porträtt av gripande verklighet. Till dessa konstnärer på fotografiens område, vars framgångsrika arbete för att höja porträttfotografien väckt uppmärksamhet långt utom hemlandets gränser, hör i främsta rummet Nichola Perscheid. Han är ett egendomligt fenomen bland tyska fotografer. Om också intet område av fotografien är honom främmande, så har han dock koncentrerat hela sin strävan på porträttfotografien. I sina porträtt närmar sig Perscheid som fotograf porträttmålaren, både i sitt sätt att låta människorna framträda, i sättet att belysa deras huvud och framhäva modellens karaktär. Han iakttagit människorna, låter apparaten arbeta i det ögonblick, då ett karaktärsdrag, som är särskilt betecknande, röjer sig. Vad retuscheringen förr i världen utplånade i modellernas ansikten så att de blevo till genomsnittsformer för hantverkermässig uppfattning, vad man offrade för en inbillad fåfänga, det förkastar Perscheids individualiserande konst. Han strävar efter att framhäva fysionomien, det anatomiska, gripa det individuella och ge porträtten sanning genom iakttagelse och anpassning av belysningen.

Grafikens hjälpmedel äro hos Perscheids porträtt lika med noll. Här och var kan man kanske göra en invändning mot uppfattningen i ett Perscheidporträtt, men fotografiens konstnärliga karaktär är alltid oangriplig. De konstnärliga skönhetsvärden och finesser, som träda i dagen på Perscheids porträtt äro emellertid inte bara en smaksak, utan också resultatet av ingående tekniska studier och dessa ha kommit Perscheid att avlägsna bristerna i de ljusstarka porträttobjektiven, vilkas hårfina skärpa ofta är ögnysam för fotografiska porträtt. På Perscheids initiativ har det framställts en ny porträttlins, som genom teckningens mjukhet, och genom att minska ned oväsentliga detaljer gör all retuschering överflödig. De porträtt, som Nichola Perscheid på sista tiden visat på olika fotografiska utställningar i Tyskland vittna om vilken mästare han är på sitt område.

Men Perscheid utövar icke blott sin egen konst: han är också angelägen om att utbildade lärjungar, som arbeta efter hans grundsatser. Särskilt från de skandinaviska länderna komma elever i ständigt växande antal, vilka sedan utbildas i mästarens anda.

FRITZ HANSEN, Berlin.

SOMMAREN 1921 KOM EN UNG TYSKA, doktor Lene Müller, som vetenskaplig assistent till den framstående växtförädlaren och ärftlighetsforskaren, professor Herman Nilsson-Ehle i Åkarp, vid vilkens ärftlighetsinstitution hon under åtskilliga månader sysslat med vetenskapliga ärftlighetsexperiment och praktiska växtförädlingsarbeten.

Då doktor Müller nu står i begrepp att återvända till sitt fädernesland för att där börja en självständig verksamhet, kan det kanske vara av intresse för Iduns läsare att höra litet om henne.

Med tanke därpå söka vi upp henne på hennes rum på institutionen.

Sakligt, lugnt och utan överdrift talar hon om sig själv, sitt liv och sitt arbete, och hela tiden sitter jag och iakttagit henne. Ibland bli de brunskiiftande ögonen nästan svarta, och ett smärtsamt drag kommer kring munnen, ibland skrattar hon åt sina upplevelser, och då bli ögonen till smala streck, och hon förekommer mig som en sorglös och glad ung flicka med rosiga, runda kinder och en humoristisk syn på livet, men minuten efter blir hon åter den akademiskt bildade kvinnan med de klara, forskande ögonen, doktor Lene Müller, som inte anses sig kunna stanna längre i Sverige, som håller det för en oavvislig plikt att ställa sitt vetande och sitt arbete till fosterlandets förfogande.

"Den döende slottsromantiken."

Lyckås slott.

HÄR EN NY ILLUSTRATION TILL "DEN döende slottsromantiken", som vi talade om i ett föregående nummer. Lyckås gamla historiska gods i Jönköpings län skall nämligen nu helt och hållet styckas. Lyckås tillhörde på 1600-talet grevarna till Visingsborg och det var här som enligt traditionen Gustaf II Adolf första gången sammanträffade med Ebba Brahe.

Egentligen har doktor Müllers liv alltifrån hennes femtonde år varit en enda lång resa med längre och kortare rastpauser.

"Där står min trogna reskamrat", säger hon och pekar på en låg koffert i ena hörnet av rummet, "den har följt mig från plats till plats."

Redan vid fem års ålder skickades fröken Müller, som är född i den gamla staden Meuss vid Rhen, till Holland för att uppfostras i ett kloster i Sittard, som tillhörde den kristliga kärlekens systrar — Zuisters van de Liefde. Det är ganska intressant för oss att höra litet om denna klosteruppfostran, om vilken vi kanske ofta göra oss oriktiga föreställningar. Efter fullt moderna och humana principer fostras de unga, som kommit dit från flera olika länder, inom klostermurarna. Så berättar doktor Müller till exempel, att en förseelse aldrig straffades direkt av nunnorna utan i stället tillsattes en jury av medlärjungar, och dessa hade sedan att fälla domen över brottslingen. Såväl själ som kropp tillgodosågos på ett förträffligt sätt, och doktor Müller tillskriver den goda, närande födan och den utmärkta, fysiska vården i klostret, att hon ej nedbröts under krigsåren.

Vid 15 års ålder kom hon till Luisenschule i Düsseldorf. Hennes skol- och universitetstid inföll under krigsåren, och det är väl också därför som d:r Müller blir en så intressant typ för den moderna tyska kvinnan.

År 1916 lägg hon vid universitetet i München. För att i någon mån bereda de unga män, som genom krigets utbrott helt tvärt fingo avsluta sina studier vid universitetet tillfälle till att om också endast för en kort tid få återupptaga dessa, fattade ett stort antal av de kvinnliga studerandena vid universitetet det behjärtansvärda beslutet att gå ut i lant- och trädgårdsarbete i stället för sina för den skull hemförlovade bröder.

Fröken Müller begav sig helt resolut tillsammans med en kamrat till den kungliga domänen Schleissheim vid München, där hon i fem månader arbetade ute på fälten, i trädgården och i växthusen.

Från sin vistelse på Schleissheim berättar hon en betecknande liten händelse. Sommaren 1917 var ovanligt torr och för att rädda grönsakerna, måste man dagligen vattna dem. I en av de stora vattenkannor doktor Müller hade att bära, fanns ett litet hål, och genom detta silade oavbrutet vatten ned i hennes sko, så att hon den långa vägen vattnet skulle bäras gick med ena foten som i en liten sjö. Så kom den gamle kungen en dag till sitt slott, och de båda unga flickorna blevo förställda för honom samt tillfrågade, om de hade några önskemål. Doktor Müllers blygsamma begäran var en ny vattenkanna. Den kom också, men — "naturligtvis togo de manliga arbetarna den, och så fick jag fortfarande gå med min trasiga kanna."

År 1919 avlade hon sin doktorsgrad i Wien. Under sin studietid där stod hon en vacker dag aldeles utan existensmedel. Tillsammans med en del manliga och kvinnliga kamrater skaffade hon sig då tillgångar genom att köpa medicin och föra den insydd i kläderna till turkiska gränsen och sälja den till Turkiet, där efterfrågan på medicin var oerhört stor.

Efter att under fyra månaders tid ha haft anställning på en tandklinik i Bonn, fick fröken Müller en tillfällig assistensplats hos professor Nilsson-Ehle i Svalöf.

"Och vad har ni nu för framtidsplaner?" frågar intervjuaren.

"Först ämnar jag studera djurförädling i Halle eller Bonn och sedan är det min avsikt att arrendera en liten egendom på Lüneburger Heide, där jag kan bedriva förädling av höns och fasaner."

"Och hur har det gått att samarbeta med alla dem som varit anställda vid institutionen?"

"Det har varit ett synnerligen gott samarbete, och fast det delvis var mycket enkla människor jag arbetade samman med, var deras hjärtliga vänlighet och deras arbetsvillighet så utomordentligt stor, att det var en källa till ständig glädje för mig, och jag skall städse bevara dem i tacksamt minne."

Till sist ber doktor Müller mig nämna att hennes vistelse här i Sverige varit både lärorik och lycklig, hon prisar sin arbetsgivare och lärare, professor Nilsson-Ehle i varma ord, och hon säger sig här ha sammanträffat med många älskvärda människor och fått en inblick i svenskt familjeliv, vilket hon finner underbart lyckligt och idealiskt. Men — den interiör av svenskt familjeliv hon så gott som dagligen under sin vistelse här i Skåne sett, är kanske en av de lyckligaste och mest harmoniska man kan se.

D—A F—G.

CRÈME DE CHOLEPALMINE Vinägrons Bordsenap

Antiseptiska hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber à Kr. 1.— och 60 öre.

är marknadens förnämsta. Gör import obehövlig.

Tveka ej i valet av tvål

utan köp

Gahns Lanoiatvål

Vår mycket omtyckta
"3/4 kg. ask"

Choklad | endast
Konfekt | 4:70 kr.
Marmelad | per ask

till landsorten fraktfritt 5:20 kr. pr. ask rekommenderas.
PERCY F. LUCK & CO

Idealet för huden:

ERASMIC
PEERLESS TVÅL

Förskönande och uppfriskande.

SINGER
SYMASKINER
för all sömning

W
E
B
E
R

Tvättpulver
"WEBE"

är ingen nyhet — utan ett gammalt beprövat
och omtyckt tvättmedel

Begär provpaket från någon av våra butiker.

AKTIEBOLAGET
WILH. BECKER
STOCKHOLM

W
E
B
E
R

KOLYNO S

tandpastans uppfriskande och angenäma smak
gör att den gärna användes morgon och afton.
Dess rengörande och antiseptiska egenskaper hålla
munnen i sanerat skick.

Finnes hos alla Apotek, välsort. Parfym-, Färghandl. & Raksalonger m. fl.

Åberopa denna tidning och begär gratisprov.

BERNHARD MARING - STOCKHOLM C.

por. — Middag: Kalvrikassé, potatis; saftkräm
och mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Kalvsylta (rester från fredagsmiddagen) med inlagda rödbetor och nykokt potatis; smör, bröd, ost, kaffe eller te, skorpor. — Middag: Strömmingsflundror med stuvad mangold och kokt potatis; kall majzenakaka med saftsås.

RECEPT.

(Eftertryck förbjudes.)

4 hekto kalvfärs, 2 kokta, medelstora potatisar, 1½ dcl. gräddmjölk, 3 msk. stötbröd, 1 msk. vetemjöl, 1 ägg, 2 msk. hackad persilja, salt, peppar. — Till stekning: 2 msk. (60 gr.) smör eller god flottyr.

Färsen som ej bör vara mald mer än 2 ggr., blandas med den rivna potatisen — som även den kan få gå 1 gång genom kvarnen, — mjölet, det i mjölken blöta stötbrödet, det vispade ägget och persiljan. Färsen arbetas väl samman och avsmakas med kryddorna (1 tsk. salt, ½ tsk. vitpeppar) och formas till avlånga, 1½ cm. tjocka kotletter, som på båda sidor hackas över med knivryggen. Smöret upphettas i en stekpanna och kotletterna brynas och färdigstekas däri omkr. 10 min. Kotletterna uppläggs på varmt fat och pannan urvispas med litet buljong eller vatten, varefter såsen slås omkring.

Potatis- och tomatsallad: ½ kg. tomater, drygt 1 lit. kokt, kall potatis, 1 salladshuvud, 1 hårdkokt ägg, ½ tsk. vitpeppar, 1 tsk. salt, 2-3 msk. god ättika, 4-6 msk. olja, 3-4 msk. buljong eller vatten, hackad persilja. —

Från ägget, som bör vara kokt 12 min., skiljes vitan, varefter gulan gnides sönder med saltet och pepparn. Ättikan iröres litet åt gången och därefter oljan, också småningom, samt sist buljongen eller vattnet. — Tomaterna skäras i skivor och sammaledes potatisen, vilken dock bör skivas mycket tunn, varefter de varsamt ombländas i såsen, tillsammans med 1-2 msk. hackad persilja. Salladen uppläggs på en bädd av mjäll och ljus bladsallad och beströs med den finhackade äggvitan.

Gammaldags blåbärsrätt (för 6 pers.). 1 lit. blåbär, ½ lit. vatten, 1½ dcl. socker. — Omkr. 12 skivor enkelt, ej för färskt vetebrod, (stora skivor), 1½ msk. smör eller prima växtmargarin, vispad grädde eller gräddmjölk.

Blåbären rensas, sköljas och kokas till en tunn kompot med sockret och vattnet. (Bäst är att först koka sockerlagen och sedan illaga bären.) Brödsnivorna stekas ljusbruna i smöret. I en skål hålles litet av kompoten, därpå utbredes fyra av de stekta brödsnivorna, som täckas med kompot. När brödet sugit in en del av lagen, påläggas nya skivor, som täckas med kompot. Så fortsättes undan för undan tills brödet är slut. Man bör lämna kvar litet kompot för att slå över den strax före serveringen så att anrättningen ej kommer att verka torr. Om så önskas, garneras det hela med stora bollar av vispad grädde. I vardaglig enkelhet serveras annars denna goda anrättning med gräddmjölk.

Engelska plättar (för 6 pers.). — ½ lit. mjöl, 2 strukna tsk. jästpulver, ½ tsk. salt, 2 ägg, god mjölk (helst oskummad).

Mjölet siktas med bakpulvret och saltet. Äggen vispas med omkr. ½ lit. mjölk och blandningen nedröres i mjölet. Smeten bör ha konsistens av snarare en tunn deg än en pannkakssmet. En plättlagg och samtidigt även gärna en pannkakslagg smörjes helt litet med smör och upphettas. Av smeten lägges med matsked plättar, som sedan långsamt gräddas. När översidan är full med bubblor vändas kakorna. Serveras varma med någon enkel eller finare sylt, bärkompott e. dyl. — Obs! Smeten får ej stå att svälla som vid vanlig plättsmet är brukligt, utan gräddas omedelbart.

I. H—DT.

Iduns insamling till den 13:de arbetsstugan överlämnad.

DET BELOPP SOM UNDER DETTA ÅR inkommit till Iduns Norrbottensinsamling har nu översänts till landshövding Gösta Malm, varpå ingått följande svar:

Tidningen Idun, Stockholm.

Återkommen efter en längre resa har jag härmed äran erkänna emottagandet av en postremissväxel å kr. 1,661:06 och får jag ännu en gång framföra ett varmt tack för det goda initiativet samt den förståelse för svårigheterna häruppe, varom insamlingen bär vittne.

Med utmärkt högaktning.

G. Malm.

Före jul översände tidningen Kr. 1,678:91, som landshövding Malm erkände i en skrivelse, avtryckt i numret av Idun för den 1 jan. 1922. Inalles ha alltså kr. 3,339:97 influtit till insamlingen.

- Steinway & Sons -

Lundholms
Planomagasin

Stockholm
Jakobbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Det är skillnad
på
margarin
och
margarin.

Svea Väst
och
Svea Grädd
äro
kvalitetmärkena

DUBBEL-OTTOMANER
med gemensamma eller skilda bäddar,
Sängkläder, Täcken, Filter.
Specialaffären för Bäddmöbler
Dalagatan 14. St.-t. Va 117 38
OLOF KNUTSSON.

Se till att
Ni får

Kalmar Vapen,
Högsta kvalitet kärmjöl
Kalmar Ångvarns A.-B.

PHOSPHO-ENERGON-FILLER

FÖRORDAS AV LÄKARE

•• Vid allmän svaghet, nervositet, överansträngning och sömnlöshet. ••

SÄLLES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM

OMEGA

Världsmärket bland fickur.
6,000,000 Omega-ur i bruk.

KÖP
**TANGENS
GARDINER**

MAN SKALL AKTA
SINA KLÄDER
OCH HÄNDER

JAG TVÄTTAR SJÄLV
MEN ENDAST MED
MERKURTVÄL

MERKURTVÄL
VIOLA
GÖTEBORG

Kvarnström & Eriksson
Sliperi, Förnicklings- & Oxideringsfabrik
Kungsg. 84, STOCKHOLM.
Allm. t. Kh. 121. Rt. 303 14.

NADCO
HEMFÄRGER

Begär "HEM-FÄRGKARTAN".
Billigast.
Är överlägsen färgstyrka.
Säkrast. Tvättäkta.
Otvättar samtidigt med färgningen.
Hos Färg- & Kem.-handl. eller dir. från A.-B. Nadco, Göteborg.

**BÄST
MILAR MAN Ä**

STÅLRESARMADRASSEN IDEAL
Hygienisk - Billig - Hållbar
Prislista gratis och franko
Obs. i Reducerade priser fr. 1 mars i år.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780 Karlstad Tel. 780

KOCKUMS

Emaljerade Grytor
starkast och vackrast.
Försäljningskontor
STOCKHOLM DROTNINGGÅRD 57 GÖTEBORG MAGASINSGÅRD 23
KOCKUMS JERNVERK, KALLINGE

De korta ärmarna.

(Forts. fr. sid. 795).

— Ja, det är viktigt, medgav Gardiner, dessutom tror jag du skall bli glad över det. Du inser nog, Pauline — i själva verket framhöll du det för mig, då jag kom hem från Europa — att ditt och mitt arbete ej gå ihop, och disharmonien har skilt oss åt. Nå, jag vill inte hyckla och säga, att jag lärt mig tycka om ditt arbete, men jag håller förfärligt mycket av dig och jag kan inte uthärda att förlora dig. Därför har jag beslutat lämna teatern, älskling! Jag väntar mig inte, att du ögonblickligen skall kasta dig om min hals, naturligtvis vet jag, att jag först måste bevisa, att det är allvar. Men när ett par månader ha gått, och du ser, att jag menar allvar, hoppas jag allt skall bli som förr mellan oss.

— O, Barry, mumlade hon, jag — du vet att jag alltid kommer att älska dig, eller hur? Det beror inte på att jag älskar dig mindre, men mitt samvete —

— Alldeles riktigt, sade Gardiner, jag begriper fullständigt. Omständigheterna tvinga en av oss att göra ett offer — och jag har utsett mig själv till den rollen. Jag tänker bryta mitt kontrakt angående pjäsen i höst, och jag skall aldrig mer skriva en rad för scenen, såvida du inte vill det.

— Men — hur skola vi då kunna leva? stammade hon.

— Ja, det är ett aber — jag borde ha sagt att vi måste samarbeta i fråga om offret! Din far har lovat mig en plats på hans kontor, han har varit mycket frikostig, då man betänker, att jag inte har en aning affärsvana — han ger mig en begynnelselön av tjugo dollars i veckan. På ett pensionat kunna vi reda oss bra på tjugo dollar i veckan, och han har erbjudit att höja den till trettio om ett år, ifall jag reder mig bra.

— Ett pensionat? — Hennes röst var matt.

— Det är litet hårt för dig, förstås, men det tycks vara enda utvägen. Vi kunna inte fortsätta så här — och vi kunna naturligtvis inte underhålla ett eget hus på den lönen. I alla fall får du frihet att fortsätta din mission, och mitt yrke skall inte sära din känslighet.

— Det är förfärligt ädelmodigt av dig, stammade Pauline. Jag uppskattar din uppoffring mycket.

— Käraste, jag gör det lika mycket för min skull som för din — jag vill hellre förlora tjugo yrken än min hustru! Vi få flytta härifrån fortast möjligt — och försöka hyra ut huset som det står — och om du hade tid, kunde du se dig om efter en så hygglig pension som du kan få tag i. Jag tror vi kunde ha råd att betala femton dollar i veckan, eller hur? Då få vi fem över till kläder och diverse, vi få inte räkna på hyran för huset strax — jag tror det dröjer en tid, innan vi hitta någon hyresgäst.

Den natten var det Pauline, som var sömlös, och då hon kom ned till frukosten, höll en person på trottoaren på att sätta upp en skylt, att villan var till uthyrning med möbler.

Hennes situation var ytterligt prekä. Teoretiskt njöt hon av sin mans hjältemod, men praktiskt taget bävade hon inför utsikten att bo på pensionat. En gång antydde hon, att hon kanske icke hade rätt att låta honom gå till en sådan ytterlighet, men Gardiner sköt hennes invändning åt sidan.

— Bind inga lagerkransar åt mig, sade han, antingen du eller jag måste klättra ned. För dig var det omöjligt. Jag accepterar bara det andra alternativet med god min. Vi börja livet på nytt, det är alltsammans, och lyckligtvis äro vi båda unga. Vem vet, om tio eller femton år kanske jag förtjänar lika mycket på fastighetsbyrå, som jag nu förtjänar som författare! Under tiden skall kärleken för-

Jag använder aldrig något annat skönhetsmedel än:

F. PAULI'S

OVICULA
(ÄGG) TVÅL

Då alla husmödrar erkänna att

ZENITH'S EXTRA VÄXT

förtjänar hedersplatsen som
finaste hushållsmör bör
det aldrig saknas i något hem.

Zwitsersch Fabrikat.

Säljes på apoteken.

30 årig Erfarenhet.

Dr. Hommel's
Hämatogen!

Det bästa blodbildande
Kraftmedlet
för barn och vuxna i alla åldrar.

Aktiengesellschaft Hommel's Haematogen, Zürich.
Generalagenter för Sverige:
Apotekarnes Droghandels Aktiebolag, Göteborg o. Stockholm

HENNES HY vanställdes förut av sinnen och andra hudutslag. Men sedan hon på läkares inrådan började behandla den med *M. Zadigs Medicinska Tjårtvål*, hade den på kort tid återvunnit hela sin forna friskhet och glans.

Ger Eder hys utseende anledning till bekymmer, behandla den då med *M. Zadigs svarta eller vita*, medicinska tjårtvål och Ni skall snart helt och hållet vara kvitt detta bekymmer. Fråga Eder läkare han skall bekräfta påståendet.

M. Zadig's

TJÅR-TVÅL

Hermes

solution för lufringar av alla system. Framställd av bästa Para. Torkar hastigt. Överträffad i bindstyrka.

A/B NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA.

Varje familjeförsörjare bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör återopäs.

STORKYRKOBRINKEN 11 - STOCKHOLM

NES-HAN 日本製 日本製

Japanska Hårmedlet

NES-HAN

illsfredsställer de högst ställda anspråk då det gäller hämma och bota hårsjukdomar och återuppliva tynande hårväxt. Är för oss en nyhet som hos Österens kultursfolk anses för hårvården numbarligt. Ett misslyckande efter dess principer utesluter. Pris pr safs Kr. 3.50. Erhålles i varje välsorter. affär, eller tillskriur Nippon-Deputen, Stockholm 4

LAGLIGEN SKYDDAT

ljuva medicinen för mig, och din konfekt blir ett lugnt samvete.

Och det var Gardiner, som hittade pensionen. Paulines expeditioner voro av en eller annan orsak fruktlösa. Han fann ett hus vid Illinois Street och de flyttade in med sitt bagage en regnig onsdag.

Gardiners fynd var emellertid märkbart under genomsnittsnivån. På detta ställe fick man inackordering — d. v. s. man fick ett rum och två mål dagligen för fem dollars i veckan, och somliga av gästerna voro lika lågt nere som priserna de betalade. Den kvinnliga ordförandens samvete skänkte henne föga tillfredsställelse, då hon gick ned i bottenvåningen vid gongongens slammer, och såg på sällskapet "färdigköpta" ansikten. De unga människens röster skuro i hennes nerver, och de unga kvinnornas dräkter kommo håren att resa sig på hennes huvud. Hon skulle nästan ha föredragit korta ärmar framför dygdiga kläder, som voro så fula. Negerkyparna — som saknade handskar vid Illinois Street — slamrade lika obesvärat med porslinet som om middagsbordet hade varit en diskbänk. Och när hon lämnade ifrån sig sin tallrik kastade en svart hand tillbaka hennes kniv och gaffel för att användas till nästa rätt.

— Vi bli härdade med tiden, viskade Gardiner muntert, då han såg hennes nedslagenhet — upp med huvudet!

Efter middagen begåvo sig några av sällskapet till förmaket, där en av de unga kvinnorna hamrade en bit av The Belle of New-York — och Pauline tillbragte kvällen med att gråta i sitt sovrum.

Hon gick för att hälsa på sina föräldrar dagen därpå och föreslog, att fadern skulle taga Barry till sin kompanjon.

— Det är ett aldeles omöjligt ställe, förklarade hon, vi kunna inte tänka på att existera på tjugo dollars i veckan. Jag tycker att det minsta du kunde göra, pappa, är att betala Barry tusen om året.

— Hur så? sade mr Hummel, högst uppbyggd över att experimentet slog så väl ut.

— Då kunde vi få igen vårt hus. Våra försakerelser äro förfärliga — negrerna ha inte ens handskar på sig.

— Är det Barry själv som gör det här förslaget?

— Nej, sade hon — Barry vet inte ens att jag kommit till dig.

— Det var en lättnad för mig att höra det. Ser du, min rosenknopp! Om din man tagit någon hänsyn till mina råd, skulle han ha fortsatt sitt eget yrke, antingen du var vid ditt förnuft eller ej. Han beslöt att lämna det, och jag kunde inte låta er båda svälta. Men jag betalar redan Barry aderton dollars mer i veckan än hans tjänster äro värda, och min tillgivenhet har nått sin gräns.

— Jag kunde inte tänka mig att du skulle vara så kall och grym, sade Pauline. Var är ditt fadershjärta? Och hur är det med mammas hjärta?

— Du borde vara nog grannlaga att inte tala om våra hjärtan, snyftade hennes mor. Kom ihåg att ditt egensinne har krossat dem! Jag anade aldrig att jag skulle uppleva den dagen, då jag tyckte att min måg var för eftergiven mot min dotter. Men jag har kommit till den åsikten.

Pauline återvände til sitt sovrum. Hon skrev nu sina föredrag vid ett toalett-bord, och de voro mindre värtaliga än då hon klottrade ned dem vid en Chippendalesekretär. Veckorna släpade sig långsamt fram. Av en eller annan orsak var hennes intresse för föreningen inte så uppslukande som förut. Hennes egna vedermodor sysselsatte hennes sinne ivrigare än de unga människens frälsning. Ja, då hon betraktade typerna på pensionatet, var hon i ett ögonblick av förtvivlan böjd att anse det oväsentligt, om unga män blevo frälsta eller ej.

— 802 —

Aug. Försters

Flyglar och Pianon
Hirschs Pianomagasin.
CEDERGREN & MÖLLER
Regeringsgatan 26, Stockholm

BALANSMOTORN ARCHIMEDES

hävvar fortfarande sitt anseende såsom marknadens främsta utombordsmotor.
Pris från kr. 475:—.

Åktiebolaget Archimedes
Sundbyberg

Hurra!
Nu har mamma tvättat min klänning med

Gummans Flingor

SOLO-KAFFE
A. B. MALMÖ KAFFEKOMPANI
KA DET BÄSTA JAVAKAFFET

Kristall PATENT

DET NUMERA FÖRNÄMSTA VETEMJÖLET

A. B. MÅRTEN PERSSONS MALMÖNYN
CHRISTIANSTAD
GÖTEBORO
KRISTALL-PATENT

Fördärva ej Edra

dyrbara kläder genom försök med hemfärgning, utan sänd dem till

LUNDBY

Skönfärgeri & Kem.
Tvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

BÄSTA TVÄTTMEDEL

är
"LUNDSTEDTS"

Efter ½ tim. kokning utan förg. borstning, skrubbing, blir tvätten ren och fin. Erhålles överallt.

Tel.

13150

Mitt emot
**PALACE
HOTELL**

Konstslöjden

Södra Hamngatan 45, Göteborg.
Hemvävda mattor, möbiltyger,
gardiner, Dalavävnader, spetsar,
smide och nationaldräkter.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Wäfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 1028.
Exp. till landsorten mot postförskott.

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads-
och äktenskapskillnads mål.
Boutredningar och arvskiften.
TESTAMENTEN

Advokatfirman

Andén & Staël von Holstein

Eva Andén. Mathilda Staël von Holstein

Lilla Vattugatan 14.

Riks 7576, 24488.

Allm. 18836.

Och Gardiner var så munter, att det bragte henne till förtvivlan. Om han hade klagat, skulle situationen varit lättare att bära, tyckte hon. Men han gick varje morgon till kontoret lika glatt som om han lärt sig tycka om det.

Då en månad hade gått, gav hon sig ut på en melankolisk vandring till den gata, där de bott förut. Skylten misspydde alltjämt villans yttre och hennes ögon fylldes med tårar, då hon tänkte på hur lycklig hon varit före sin sedlighetsperiod. De där kvällarna, då en pjäs av Barry gjort succés — de små glada supéerna, drömmarna om rikedom, löftet om en resa till New York! Så soligt alltsammans varit! Lincoln Park såg grönnare och mer inbjudande ut efter Illinois Street, villan såg mer åtråvärd ut än någonsin.

Och Pauline återvände till sitt sovrums.

Pauline återvände till sitt sovrums, och medan hon satt ensam i de dystra rummen i ett pensionat vid Illinois Street, hände något underbart. Ordföranden i föreningen för osedlighetens bekämpande försvann! Ingen såg henne gå, ingen visste när hon gick, ingen hittade henne efteråt. Föreningens ordförande med alla sina nycker och kapriser gick upp i rök, och Pauline, den fullkomliga hustrun, den älskliga Pauline kom tillbaka.

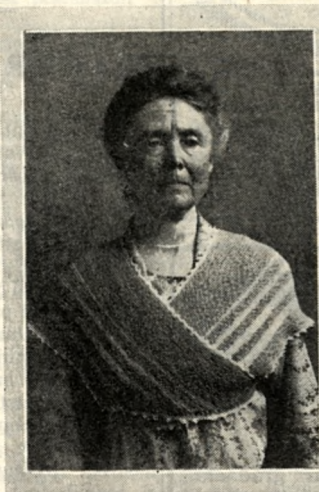
Klockan var sex — hennes man skulle snart vara hemma. Hon rusade fram till deras kappsäckar, och på den förtrollade fläcken vändes det upp och ned på allt, tills hon packat upp vad hon letat efter — sin mest förtjusande aftonklänning och hans frack. Aldrig hade hon satt upp sitt hår så snabbt, aldrig hade hon sett så bedårande ut som då hon var färdigklädd.

Hon hörde honom i trappan och reste sig upp för att hälsa på honom, bönfällande, kokett, triumferande, allt på en gång.

— Herre Gud jag har gått in i fel rum, utbrast den häpne unge mannen. Pardon, madame.

— Barry, sade hon skrattande och gråtande, — vill du skriva några pjäser till och ta mig med på teatern i kväll? Och Barry, — skepnaden i den vackra klänningen smög sig närmare och slingrade sina bara armar om hans hals — vill du kyssa en dumbom?

För kyliga kvällar.

OVANSTÄENDE BILD VISAR EN VARIATION av den gammaldags hjärtvärmaren, lämplig att sätta på blusen eller klänningar utan att de vida ärmarna skrynklas. Modellen, som stammar från fru B. Lidbäck, är stickad i ljusblått och vitt garn. Utförlig beskrivning och mönster erhållas mot insändande av 60 öre till Iduns Mönsteravdelning, Iduns Redaktion, Stockholm.

För att studera barnens karaktär frågade lärarinnan alla i klassen vad de helst skulle vilja göra. — Vad är din största ärelystnad, Olle? — undrade hon.

Olle stod tveksam ett ögonblick och funderade. Sedan svarade han käckt: Att tvätta mor om öronen, tror jag.

**DJURSHOLMS
HOTELL OCH RESTAURANT**

är öppnad för allmänheten.
Festvåning - Matsal

Konditori - Café - Bowlinghall
Tennisplan - Garage - Stall m. m.
Lokalerna hållas öppna från kl. 9 f. m.
Beställningstelefon: DJURSHOLM 510

Av **SANGALLA** the
rekommendera vi våra kända märken
"PEKOE SOUCHONG"
"IMPERIAL", "ORDINARY"
i originalförpackningar.

PERCY F. LUCK & Co.

**CAP
Kakao**
lämnar ingen bottensats

Sy Edra kläder i hemmet!
Det är en stor besparing, och med en
HUSQVARNA SYMASKIN
är det en glädje både att sy nytt, märka, stoppa och laga.

Bevåma
betalningsvillkor.

FALU- ÄTTIKA

— den bästa konserverings-, mat- och
bordsättika, som finnes i marknaden —

tillverkas av

STORA KOPPARBERGS BERGSLAGS A.-B.

Använd alltid
**FLORODOL-
TVÅL**
Erkänd överlägsen alla
in och utländska medtäl-
lare.

Fördelen
med
SKULTUNA KOKKÄRL
är

att de alltigenom äro av samma
godstjocklek. Jämför med andra
fabrikat.

SKULTUNA BRUK
VÄSTERÅS

Kameror, Förbrukningsartiklar, Tillbehör
FÖRNÄMSTA FABRIKAT, FREDSUUFÖRÄNDE
Aktiebolaget Arto. Malmö.

OU MBÄRLIG FÖR ALLA SVENSKA HEM

är den nya upplagan av

IDUNS KOKBOK

Innehåller bl. a. de tillförlitligaste
recept för

**SYLTNING
KONSERVERING
SVAMPINLÄGGNING**

Av ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

12:te uppl.

Fullständigt omarbetad och utvidgad

Pris Kronor 10:—

NYHET: Anvisningar att använda GASSPIS
eller GASUGN vid alla recept för
stekning och bakning

RIKT ILLUSTRERAD
TREFÄRGSTRYCK

Rekvirera genast från närmaste **BOKHANDEL** eller direkt från
IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

Mot postförskott

Portofritt

Döva höra Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON** som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 styrkegrader efter örats olika hörsel förmåga. Förordad av öronspecialister. Ombärlig för lönhörd i kyrka och teater. För efterrapningar varnas. **Öronmassageapparaten MASSACON** botar susning för öronen. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St Louis och den Engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj: Ankerdrottningen av England och Prins Carl av Sverige. ACOUSTICON är patenterad över hela världen. Vi lämna fem (5) års garanti på alla Acusticon-apparater. Begär katalog och intyg. Ensamförsäljare för Sverige: **Malmö Bandage Etablissement, Per Veijersgatan 9, Malmö 1.** — Telefon 4975

LÄSARINNORNAS SPALT

FRÅGOR.

Kan någon av Iduns läsarinor upplysa om författarens namn eller titeln på en roman eller novell som utkom i början av 1890-talet med skildringar ur officerslivet eller med en ung officer som bokens hjälte. Jag vill minnas att han hade ekonomiska bekymmer, men att hans familj försakade allt för att hålla ställningen uppe, med hopp om framtidbefordran eller ett gott gifte. Jag har haft boken till läns i många år, men blivit av med den och vill ovillkorligen skaffa en annan för att kunna lämna igen den. S. B.

Kan någon av Iduns läsarinor giva mig råd huru jag på bästa sätt kan anskaffa plats till två unga Österrikiska flickor (systar) ifrån Salzburg. De äro båda särdeles musikaliska med vackra sångröster, fint bildade och villiga undervisa i tyska, sång och musik.

Vän av det lidande Österrike.

SVAR.

Stina! Å Johanneslunds sjukhem, Åkers-Runö. Rt. Åkersberg 83, mottages kvinnl. epilept. sjuka. Sätt Eder i kontakt med detta hem. L. F.—e.

Svar till Gamml Idunläsare: Texten till "Skeppsgosse lilla", ur "Corneilles klocker" lyder så här:

(Moderato:)
Skeppsgosse lilla
Sakta och stilla
Gungar ditt skepp på det nyckfulla hav

Runt omkring världen
Styr du väl färdens
Segla då lycklig och gå ej i kval!
(Piu mosso:)
Mellan himlen och jorden
Annat hem du ej har
Och ditt allt är ju vorden
Skutan, varpå du far.
Snabbt över vägen
Segla glad i hägen.
Ho la hoj!

Pim.

Signaturen A. B. C. 37 har personligt svar att avhämta å redaktionen.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga. Tillåt mig härmed fråga redaktionen vart man skall hänvända sig för att utbildas till gymnast och massör (kvinnlig). Mångårig prenumerant.

Svar. För att utbildas till gymnastikdirektör med rättighet att bl. a. hava till yrke att giva massage — inom parentes, så använd aldrig benämningen "massös", som har en mindre god klang! — erfordras att hava genomgått antingen Gymnastiska centralinstitutet (adr. Hamngatan 19, Stockholm, eller Dr J. Arvedsons gymnastiska institut (adr. Odengatan 1, Stockholm). Vid det förstnämnda institutet, där undervisningen är kostnadsfri, är kursen 2-årig; vid Arvedsonska läroanstalten med liknande kurs för kvinnliga elever, belöper sig lärotiden till endast ett år och är, såsom varande ett privatföretag, belagd med avgift. Prospekt lämnas på begäran av D:r Arvedson. Fordringar för antagande som elev vid någon av dessa läroanstalter är avgångsbetyg från 8-klassigt högre kvinnligt läroverk eller motsvarande kunskaper.

Fråga. Vart skall jag vända mig för att få översättningsarbete? Behärskar franska språket och ville helst översätta småstyc-ken till en tidning för att förtjä-

Hilma Aströms Damfrisering, Nybrog. 54, Sthlm, rekommenderar sin överträffade vård av håret, vilken hindrar håravfall och mjällbildning samt i hög grad befordrar härväxten. Elegant frisering och ondulering.

För ANSIKTE HÄNDER och LÄPPAR, för torr hårbotten, för herrar efter räkning är Mandelcrem ett effektivt medel. Ingeborg Fransén, Diplomerad från Academi Scientifique de Beauté, Paris. Strandvägen 3, Sthlm. Tel. Norr 214 93.

ALFHILD NORDSTRÖMS MANICURE- & PEDICURE-SALONG

KYRKO G. 421 tr. - GÖTEBORG
REKOMMENDAS

Öppet 11—5. Andra
tider pr telefon 33 53, 162 06.

Även hembehandling

Skönhetsbindor,

10 olika för olika ansiktsdelar, borttaga rynkor, slapp hud, isterhaka m. m. Skönhetsbindan arbetar medan vi sova, alltså inga uppoffringar av tid och pengar. Alla som använda eller använt skönhetsbindan lov-orda den. Uppgiv den ansiktsdel, till vilken bindan skall användas. Pris från kr. 3:50 till kr. 7:—. Illustr. Priskuranter och Mätblanketter gratis och franko. Alla sorsers sjukvårdsvor. Aderbräcksstrum-por, stor sortering.

Nils Adamssons Sjukvårdsaffär,
Centralpalatset, Stockholm.

VARFÖR ÄR NI SJUK

då HOMEOPATIEN bevisli-gen är den bästa hjälparen vid alla sjukdomar. Ring, skriv eller gör oss ett besök. Fråg-lista för sjukdomsbeskrivning på begäran.

Vänd Eder med förtroende till

WESTLUNDS Fysikal. & Homeopatiska Inst.

Hom. läkare.

Vardagar 10—2.

Aftonmottagn.: Tisd. o. Fred.
6—7 e. m.

R. T. 73935. A. T. Öm. 16 16.

Sturegatan 6. (Förväxla ej
med Stureplan 6).

STOCKHOLM.

Avdelning för: Massage, sjuk-gymnastik, olika elektriska be-handlingar, heftluft m. m. (Bil-lig taxa.)

Fyrverkeripjäser

Rikhaltigt urval för såväl officiella som privata festligheter. Hela fyrver-kerier enl. fackmässigt sammansatt program. Hrr handlande föra dessa ar-tiklar med största fördel. Dagens läg-sta priser. Katalog på begäran. Ham-margren & Co., Kungsgatan 15, Gö-teborg. Tel. 161 99. Telegramadress: Grenhammar.

Oatine

Ni blir yngre till utseendet, huden blir mjukare, renare och klarare, när ni undviker den gammaldags ansiktstvättningen med tvål och vatten, emedan huden då spricker, blir gråskig, rynkig och grov. Engelska, franska och amerikanska damer vårda dagligen omsorgsfullt sin hy med OATINE. Ni får eller bevarar på detta sätt huden klar, sammetsmjuk och vacker.

Begär endast OATINE "Vit crème, grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar. Fås i burk, eller tub kr. 3:—, och stor burk (tredubbelt innehåll) kr. 6:—.

OATINE SNOW är fin, snövit och mycket dryg i bruket och är vällyktande och uppsuges ögonblickligen vid lätt ingnidning. Genom ständig användning bevaras huden smidig, klar, mjuk och vacker. Fås i burkar av samma storlek. Kr. 3:— och 6:—.

Fås överallt, eller skriv till

THE OATINE COMPANY's Generaldepôt, Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn. London & Paris

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Stölma amatörfotoarbete är oöverträffat! Utfores på 1-3 dagar. Inlämna till våra återförsäljare eller direkt till **Stöltens Foto Hus**, Malmö.

NORMANS
INKOKNINGSPAPPARAT och BURKAR
TILL BILLIGA PRISER
TEGNERGATAN 23 ODENGATAN 41

**VITRUMS
FERROL**

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmalt föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM**
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.

Korpulens, Fetma

borttages genom
Dr Hoffbauers lagligt skyddade
Avmagringstabletter

Oskadligt och effektivt medel utan iakttagande av diet. Inget Thyreoidin! Intet avförsmedel. Kompl. kur kr. 23:— franco. Ut-förlig broschyr gratis.

Fås i alla apotek.
Depot Stockholm: Apoteket Storken, Storgat. 28.
Depot Malmö: Apoteket Lejonet.

Var försiktig

vid val av ströpunder mot hudlöshet, revormar etc. hos barn. Använd endast:

VASENOL

barnpunder, ett av läkare erkänt snabbt läkande och rensande specialmedel. Vasenol rekommenderas av läkare och barnmorskor.

Släktforskning

i svenska och utländska arkiv ut-föres av
Kyrkoherde H. Södersteen,
Askersund.

Stort urval

av barnsängar, turistsängar, madrasser, täcken, filter, mattor, gardiner.
Billiga priser.
ADOLF PEHRSON
NYBROGATAN 34
Stockholm. A. T. Öst. 36 73.

KOM I HÅG

att alla reservoirpenor lagas och re-turneras omgående, då de insändas till
C. A. Wallerstedts Pennfabrik,
Chalmersgatan 22. Tel. 3157. Göteborg.

Filter beställas eller köpas billigast fr. oss. Begär vår illustr. pris-kur. Arvika Spinneri o. Vävnadsaffär, Oxtorgsgatan 9 A - Stockholm.

Långa Ögonfransar!

Intet försköner ansiktet och giver ögonen uttryck som långa ögonfransar. Det kända preparatet "CILIA" har åter hemkommit. "Cilia" giver under loppet av kort tid ett förvånansvärt resultat och är alldeles oskadligt. Pr burk 3: 85.
EMONSONS AUTOCREME är ound-bärlig till sportsbruk. Pr burk kr. 2: 50.
MANDAROSE borttager finnar och pormaskar. Pr flask, kr. 3: 85. Fås hos **ALMA BAUMBACH**, Hollandareg. 11, 3. Sthlm. Riks. 6580. Till landsorten mot postförskott + porto.

För den nyfödde.
Komplett, fin, välsydd utstyrel, bästa modell, å Kr. 10 och Kr. 15. Obs! Elva-årig verksamhet.
Fru CASPERSSON,
3 Jern-torgsgat., Örebro I.

Försilvra själv!
Louis, med 2 gulmedaljer, prish. silverpulver, försilvrar koppar, brons, mässing, nysilver. Obs! Innehåller äkta rent silver. Pris 2 kr. pr ask direkt från **Fabriken Louis**, Pipersgatan 14, Stockholm K. Allm. Tel. 201 11. Riks 337 33. Klipp ur annonsen. Bruks-anvisning medföljer. Säljas även hos A.-B. Wilh. Becker.

Crème o. puder
att användas vid skötsel av späda barn, Båddunderlag, Dinappar, flaskor m. m. Babybyxor, impregn.
I parti och minut billigast från
Carl Stangenberg,
10 Hötorget, Stockholm.
A. T. 28690. R. T. 7762.

Massage, violetta strålar m. m.
REUMINSTITUTET,
Mästersamuelsg. 18, II, hiss. Sthlm.
Allm. Norr 20993. Mot: 11—3.

Svält ej
Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

na en slant. Tacksam för svar
Svea.

Svar. Ack, snälla fröken (eller fru) Svea; Sverige är fullt av damer, som önska översätta både romaner, noveller, skisser och t. o. m. allvarligare arbeten från främmande språk till svenska. Men tyvärr räcka varken bokförlag eller tidsningsföretag till för ens en 10-del av dem som önska översättningsarbete. Och vad ännu värre är, så har t. o. m. kända och erkända förmågor mycket svårt att få arbete inom sitt sedan många år utövade yrke. Vadan följer att nybörjare få vänta tills bättre och ljusare tider rannas.

Fråga. Jag är 31 år och har praktisk utbildning i sjukvård vid lasarett och epidemisjukhus och innehar nu plats som sköterska vid epidemisjukstuga, men eftersom jag ej har teoretisk kurs känner jag mig ej kompetent till platsen. 1) Kan jag vid min ålder vinna inträde vid någon sköterskekurs där man tar examen eller som extra elev mot högre kursavgift. 2) Finnes det någon bra skola där jag kan få utbildning till föreståndarinna för ett dispensär eller mindre barnhem.
Norrländska.

Svar. Sänd eder förfrågan till Husmodern på närmaste lasarett. — Vid Sabbatsbergs sjukhus, Stockholm mottages elever t. o. m. vid 33 år, men om s. k. extra-elever där mottagas, torde vara osäkert. 2) Gör förfrågningar vid Sällskapet Barnavård, Stadshagen, Stockholm.

IDUNS TIDSFÖRDRIV.

CHARAD.
Mitt första är dig kär.
Mitt andra slangord är.
Mitt tredje hörs i trallar.
Mitt hela bor bland tallar.
Charaden syftar på ett fågel.
Säg oss vad fågeln heter!

FILMNAMNEN.
"Fröken Ingenting".
"Rask omsättning".
"Torparflickan".
"Kommendörens fru".
Här stå namnen på fyra filmer. Tag nu tre bredvid varandra stående bokstäver ur varje filmnamn och ordna dessa bokstavgrupper i följd utan omkastning så, att de bilda namnet på ett känt filmskådespel.

Lösning
AV PRISTÄVLAN I NR 27.
Tavlorna voro:
1. Julius Kronbergs David och Saul.
2. Gustaf Cederströms Karl XII:s likfärd.
3. G. v. Rosens Erik XIV.
4. G. v. Rosens Den förlorade sonen.
5. Julius Kronbergs Jaktnymf.
6. Wahlboms Gustaf II Adolfs död vid Lützen.
De tre först anträffade riktiga svaren hade insänts av fröken Elin Schultz, Norrköping, hr John Ström, Linnégatan 18, Göteborg och fru Helga Eloffs, Sävedalen, som alltså erhålla vardera 5 kr. i pris.

Lösning
AV PRISTÄVLAN I NR 29.
1. December.
2. Maj.
3. Februari.
4. Augusti.
5. Mars.
6. November.
De tre först anträffade riktiga lösningarna hade insänts av Fru Eva Timm, Skultuna, R. Källander, Herrljunga och Ulla Ericsson, Falun.

— Hör nu på vad jag säger: det bästa ska de vara---herreje va han är död i dag----det bästa till smörgås----- Det bästa säger jag!!
—Jaså Mustads! Varför sa' inte lilla fröken det mesamma!

Rydbergs Blaudring
PERCY F. LUCK & Co.
Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

Under sommaren
då många mödrar äro på landet samt på resor, kunna småbarnen icke alltid erhålla en lämplig, felfri mjölk kost. Medtages då Nestlé's Barnmjöl, så har man alltid tillhands ett lättmalt, kraftigt och billigt näringsmedel, som är lätt att tillreda på en gång för hela dagen.

KNIVSKÄRPAREN THULE
Bör finnas i varje kök
STENSHOLMS F.A.B. HUSKVARNA

Varför
användes YVY-tvålen dagligen av tusentals vetenskapsmän? frågas det jämnt och ständigt. Försök själv YVY-tvålen endast en gång, och Ni har svaret. YVY-tvålen är den mest fulländade toalett tvål av uteslutande vegetabiliska oljor, som kan åstadkommas till så lågt pris, att den kan komma till dagligt bruk i varje hem och bliva hemmets favorit.
YVY-tvålen säljes överallt.
Österlin & Ulriksson,
Kem.-tekn. Fabrik, Ystad.

Cegrellers Dansinstitut
Norra Allégatan 1 (Järntorgspalatset) Göteborg. Tel. 16309.

Privatlektioner
vid varje tid på dagen.
Anmälningar pr tel. kl. 9—11 f. m.

ARBETSVILLIGA. Tvälprovsats kr. 12.55. Fraktfritt över hela Sverige. 1 duss. Balsamisk Aseptintvål å 25 öre, vikt 50 gram, pr duss. Kr. 1: 40. 1 duss. Äkta Lavendeltvål å 50 öre, vikt 85 gram, pr duss. Kr. 3:—. 1 duss. Violtvål å 40 öre, vikt 70 gram, pr duss. Kr. 2: 55. 1 duss. Äkta Äggstvål (Hygienisk skönhetstvål) å 75 öre, vikt 125 gram, pr duss. Kr. 4: 20. Mot postförskott Kr. 12: 55.
Begär vår fullständiga illustr. pris-kurant, som sändes gratis o. franko. Bästa inköpskälla för Hrr återförsäljare.
FRANSKA TVÄLIMPORTEN,
Borås.
Direkt utan mellanhänder. Driftiga agenter antagas.

Fjäder & Dun.
Angrensad Ex. 1:ma Fjäder å kr. 2.75 pr kg.
Angrensad Ex. 1:ma Andfjäder å kr. 3.50 pr kg.
Angrensad Ex. 1:ma Andhalvdun å kr. 4.50 pr kg.
Angrensad Ex. 1:ma Gåshalvdun å kr. 7.50 pr kg.
Angrensad Ex. 1:ma Anddun å kr. 12.00 pr kg.
Angrensad Ex. 1:ma Gåsdun å kr. 18.00 pr kg.
Exp. franco (minst 5 kg.) mot post-förskott eller efterkrav. Prover sändas på begäran gratis och franco.
S. H. Svenssons A.-B., Landskrona.
Tel. 390. Telegramadr. "Fjäder".

OTTOMANER
Förmånliga betalningsvillkor
HJRVALD OLSEN, Bleektornspränd G; Stockholm
Allm. Tel. Söder 9851.

Tapetkompaniet
levererar Eder

TAPETER
till lägsta priser. Största sortering av in- och utländska kvaliteter. Rekvirera prover genast. Riks 99 05. Allm. 133 20. Katarnav. 7, Sthlm. (Vid Slussen.)

DELTA I HESSCO PRISTÄVLAN
FÖR AMATÖRFOTOGRAFER
PRISSUMMA KR. 2000.
PROGRAM FRÅN
HUGO SVENSSON & CO GÖTEBORG

VOLTA
Elektriska Bak- och Stekugnar
bekväma, praktiska, hållbara. I kombination med s. k. dubbelkokplattor utgöra de en billig och särskilt för mindre hushåll lämpad köksutrustning.
Lämna ett oöverträffat bakningsresultat
NYA ELEKTRISKA A.-B. VOLTA
STOCKHOLM

DET KAN EJ NOG OFTA UPPREPAS

 ATT

Arboga Margarin

ÄR MARKNADENS FÖRNÄMSTA

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: Malmö.

 Mottager insättningar å **Depositions-, Kapital- och Sparkasseräkning till högsta gällande ränta.**

Fullständig bankrörelse.

GRANSHOLMS

FINPAPPERSBRUK

 ANLAGT 1803 - GEMLA - ANLAGT 1803

Specialbruk för finare pappersorter

 LEVERANTÖR AV

IDUNS PAPPER

 OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:

R. W. STARE

 R. T. 40 44 59 KUNGSGATAN 59 A. T. 192 30

CARL LARSSONS

PRAKTVERK:

SVENSKA KVINNAN

GENOM SEKLEN

10 färgtrycksplanscher

 Inbunden med av konstnären komponerad pärm

KR. 5:—

 Portofritt mot insänd likvid i postanvisning

IDUNS EXPEDITION, STOCKHOLM

LEDIGA PLATSER

 I gott hem, bruk i Uppland, 4 pers. hushåll, får duglig hushållsfröken plats. Medlem. Jungfru finnes. Vidare Nya Inackorderingsbyrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm.

A konvalecenthem för barn, egendom i Småland, får som husmor, antingen skolkökslärarinna eller annan duglig hushållsman person plats. Vid. Nya Inack. Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm.

Musikalisk guvernant, undervisningsvan, erh. 1 sept. plats å större gård i Skåne att underv. 3 barn, 3:dje, 1:sta klass. Sv. t. Roslösholmsgård, Gårds-tånga. Tel. 374, Eslöv.

I gott hem å större egendom i Södermanland, närh. av stad, får 1:sta sept. undervisningsvan musikalsk lärarinna plats. Elever: 3 flickor 1:sta kl. och 2:dra förb. Vid. Nya Inack. Byrån, Jakobsbergsgatan, 34, Stockholm.

Husföreståndarinnan, 30—40 år, bildad, duglig, hushållsman med goda betyg från platser, får god plats 15 sept. eller 1 okt. i gott hem stad landsorten där husmor saknas och jungfru finnes. Vid. Nya Inack. Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm.

Hos äldre dam

 i Sthlm får pålitl. och stadgad flicka plats att självständigt sköta ett fint hem. Svar med rek. o. foto till "Väl avlönad", Allm. Tidn.-kontoret, Sthlm.

Hushållerska.

 Att ensam sköta hushållet för en herre på lantegendom i Västergötland september—maj önskas duglig, pålitlig, ej för ung hushållerska. Svar med rek. och porträtt till signatur: "Gudsägare" under adress S. Gumaelius Annonssbyrå, Stockholm f. v. b.

Paris.

 Ordentlig flicka, kunnig i matlagning och servering, får plats som ensamjungfru hos svensk köpmansfamilj i Paris. Svar med betygsskrifter, foto och löneprentioner (i francs) adr. till Iduns exp. under märket "Referenser", f. v. b.

Köksföreståndarinnabefattningen

 vid Länslasaret i Söderhamn är ledig att tillträda den 1 nästkommande oktober. Löneförmanerna åro: 612:— kr. per år med fyra ålderstillägg å 120:— kr. efter 3, 6, 9 och 12 år, samt dyrtidstillägg i likhet med statsanställda, dessutom kost, bostad (dubbelt) och tvätt. Tre veckors semester årligen.

Ansökningar ställda till Direktionen för Länslasaret i Söderhamn, samt åtföljda av vederbörliga kompetensbetyg, insändas före den 20 dennes till lasarettssysslomannen, som även lämnar begärda närmare upplysningar. Söderhamn den 1 augusti 1922. LASARETSDIREKTIONEN.

Ensamjungfru

 erhåller anställning den 1:sta september i tjänstemannafamilj i Göteborg. Som fordring ställes att förutom vederbörande skall vara barnkär, frisk, renlig och ärligt samt kunnig i matlagning och bakning, vara villig ev. tvätta barn tvätt. Familjen består av 4 medlemmar. Lägenheten är 4 rum och hall, jungfrukammare med alla nutida bekvämligheter. Skurgolv finns ej. Vårmeledning finnes ej. Hjälp erhålles till stortvätt och storrengöring. Svar uppbyggande löneanspråk m. m. samt åtföljt av fotografi och betyg torde ställas till "God behandling", Annonss-Krantz, Göteborg f. v. b.

Föreståndarinnas.

 Äldre spådbarnssköterska — helst utex. från Vita Korsets sköterskeskola sökes att förestå barnhem. Ansökan med betygsskr., löneanspråk samt foto emottages till sign. "Erfaren och kunnig", under adress S. Gumaelius' Annonssbyrå, Stockholm f. v. b.

Vita-Korssyster

 får genast plats i Bankdirektörsfamilj att sköta en 7 mån. gosse. Sv. m. rek., foto o. lönepret. till "Pålitlig sköterska" under adr. S. Gumaelius' Annonssbyrå, Stockholm f. v. b.

1 sept.

 finnes plats för en flicka, ej under 20 år, kunnig i matlagning och ett hems skötande. Svar till "Barnhem i stad", Iduns exp. f. v. b.

I goda hem

 finnas väl avlönade platser för ex. barnsköterskor, barn- och ensamjungfrur, husor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling.

 Regeringsgat. 107. Högbergsg. 37. Exped.-tid 9—4, dag före helgdag stänges 2.

Obs! Betyg och rekommendationer böra medhavas. Även tillf. arbetskraft förmedlas. Avgiftsfritt för både husmodrar och tjänare.

Barnsköterska,

 barnkär, frisk, sykkunnig och helst intresserad av hushåll, erhåller plats i Jönköping i jägmästarefamilj den 1 okt. för att sköta tvneve barn i åldern 2 och 3 år. Lön 50 kronor i månaden, men ej fri resa. Ömgående svar med betyg och foto till "Pålitlig barnsköterska" p. r. Jönköping.

Undervisningsvan,

 energisk och barnkär lärarinna, van vid enkl. förh. på landet erh. plats den 1:sta sept att underv. 3 event. 4 flickor i 4:de och 3:dje kl. och 3:dje event. 1:sta förb. Någon underv. i musik önskv. Svar med bet.-avskr., foto och lönepret. till "Förvaltarefamilj", under adress S. Gumaelius' Annonssbyrå, Stockholm f. v. b.

Guvernant,

 undervisn.-van o. musikk. får plats för 1 å 2 flickor VI kl., d:o för elever 2 förb.—1 kl., d:o för nybörjare. Bet. o. foto till **Hemmens Platserförmedling**, Malmö.

Lärarinna,

 kompetent att undervisa tvneve flickor, 9 och 11 år, önskas för instundande läsår. Svar till Kamrer C. G. Thelin, Tyringe, Skåne.

För undervisning

 i huvudsakligen matematik å realskolestadiet önskas kvinnlig el. manlig lärarekraft vid privatskola i Göteborg instundande läsår. Svar till "Privatskola" Svenska Telegrambyråns Annonssavdelning, Göteborg.

En enkel, barnkär lärarinna,

 sökes till den 1 Sept. på herrgård i Södermanland att undervisa och handhava en 8-årig, något efterbliven flicka. Sökanden bör vara något musikalsk. Svar med fotografi, löneanspråk o. ref. till "8 år", Svenska Dagbladets annonskontor, Stockholm.

Sjuksköterskor.

 Två befattningar som översköterskor vid Långbro sjukhus åro till ansökan lediga. Ansökningshandlingar med betygsskrifter, läkarebetyg (enligt fastställt formular) samt åldersbetyg skola insändas till sjukhusets sysslomanskontor, ALVSJÖ, före den 31 aug. 1922. Begynnelseavlönung kr. 2,640 (jämte s. k. rörligt lönetillägg, som f. n. utgår med 33 % å lönebeloppet), 3 löneförhöjningar å 300 kr. efter 3, 6 och 9 år. För förmånerna av bostad och kost erlägges särskild ersättning till belopp, som av tjänstemännen bestämmes; f. n. kr. 1,092 för år räknat. Sjukhuset vid Långbro den 1 aug. 1922 Sjukhusdirektören.

Äldre 30 å 40 års flicka,

 kristligt sinnad, mycket stilla och ordentlig, frisk och stark, erhåller plats inom närmaste tiden i Växiö biskopsgård såsom andra hushjungfru. Svar till "S. L.", Tidn. Upsalas kontor, Upsala.

Ung elementarbild. flicka,

 helst skånska, van vid undervisning, erhåller plats september å gård i närheten av Ystad att undervisa 3 barn, ålder 6—9 år. Svar med närmare upplysningar och fotografi till "Skåne", Ystads Annonssbyrå, Ystad.

En ordentlig och pålitlig flicka

 i 25—35 års åldern, kunnig i enklare matlagning och bakning, van vid ordning och omtanke av ett hems göromål, erhåller god plats i liten familj på landet, att tillsammans med husmor sköta hemmet, den som är något kunnig att sköta barn har företräde, då ett barn finnes. Svar med rek. och löneanspråk till "God plats", Borås tidn. annonskontor, Borås.

Den 1 Oktober

 blir plats ledig att sköta ett ungarbarn, men med vegetarisk kost. Sökanden bör vara ordningsfull och sparsam samt ha intresse för husliga sysslor. Svar med behövliga upplysningar, även ang. ålder o. löneanspråk, helst med foto, till "Lugnt hem" Helsingborgs Dagblads kontor, Helsingborg.

Skolkökslärarinna

eller hushållsfröken, fackutbildad, van vid lantshåll med förmåga att handleda hushållselever, erhåller trevlig plats å gods. Svar med löneanspråk till "Skåne", Iduns exp. f. v. b.

Bildad kvinna

ålder 35—40 år med behagligt sätt och yttre, kunnig i alla i ett hem förekommande göromål erhåller anställning genast eller till hösten som värinna hos aktningvärd äldre ånkeman med en son i skolåldern. Jungfru finnes. Svar före 15 augusti, jämte fotografi, som återsändes, till "Förmånlig anställning" under adress S. Gumaelius' Annonssbyrå, Stockholm f. v. b.

PLATSSÖKANDE

Lärarinna, undervisningsv. musik., söker plats för läsåret i gott hem på landet. Goda betyg från platser. Vid. Nya Inack. Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

Två unga tyskor,

 systrar, den ena med lärarinne-, den andra med Kindergarten-utbildning och kunnig i spädbarnsvård, villiga att hjälpa till med husliga sysslor, söka plats i goda hem. Adr. Fräulein Hertha Karbe, Südwall 6, Celle (Hannover). Referent: Fröken Elsa Ringborg, Kneippbaden.

Undervisningsvan,

 musikalsk studentska, önskar plats den 1:sta sept. såsom guvernant för en eller ett par elever. Lön enl. överenskommelse. Svar önskas genast eller före den 15:de aug. till "Studentska", Prästgården, Rämmen.

Bildad flicka

 önskar plats helst i prästgård eller dylikt, där jungfru finnes, att under husmoders ledning lära ett bättre hems skötande. Goda referenser. Svar till "Hösten 1922 L. C.", Iduns exp. f. v. b.

En tyska

 av god familj, 20 år, som i Tyskland tagit studentexamen i engelska, franska, latin, matematik, som även talar svenska och kan undervisa i musik, söker till hösten anställning i svensk familj för att i främsta rummet undervisa barn, mellan 9 och 14 år, eller, om de gå i skola, hjälpa dem att läsa och framför allt öva dem i tyska. Svar till "En tyska", Iduns exp. f. v. b.

Enkel 22-årig flicka

 (8 kl.) önskar plats som barnfröken i Stockholm eller Göteborg. Kunnig i sömnd, även undervisningsvan. Svar till "Familjemedlem", S. Gumaelius Annonssbyrå, Malmö.

Elementarbildad flicka

 önskar plats vid läkarmottagning. Villig hjälpa till med handarbete, sömnd och lättare sysslor i hemmet. Någon lön önskas. Svar till "Blivande sjuksköterska", Iduns exp. f. v. b.

Bättre flicka

 från landet önskar som hjälp och sällskap medfölja på resa till Tyskland. Svar till "30 år", Iduns exp. f. v. b.

Husföreståndarinnan,

 representativ, språkk., musikalsk, van att med hjälp av tjänare förestå ett större hem önskar plats. Goda rek. finnes. Närmare upplysningar lämnas å

Stockholms Uthyrningsbyrå,

 Stureplan 6, avd. 9, Stockholm.

Som husmoders hjälp

 önskar 20 års Flicka plats till herrgård eller dyl. där tillfälle gives att få deltaga i husliga göromål (ej grovsysslor). Skolunderbyggnad: 8 kl. läroverk, mycket musikalsk, särskilt gott handlag med barn. Vid lön fastes mindre avseende, däremot sättes stort värde på en lärrik plats och ett gott bemötande. Närmare upplysningar

Stockholms Uthyrningsbyrå,

 Stureplan 6, avd. 9, Stockholm.

Snövit

blir endast den tvätt
som får torka i solen
och den som tvättas

med **Friton**

K-o-n-f-e-k-t !

"Fekt" ekar konfektnisses
gälla falsett genom salongen,
där mellanaktsmusikens dis-
kreta rytm till hälften drunk-
nat i sorlet. — "Konfekt"!

På teatern eller biografen, i konsertsalen eller
mellan jazzstegen, överallt längta damerna
efter sin konfekt. Kavaljeren vet det, och
den uppmärksamme vet också vad han skall
välja: en påse *Cloetta*s utsökta konfekt.

Cloetta

Nordens äldsta men modernaste
tillverkning. Finnes överallt.

fen

PIX-pojken på äventyr.

Ja, faderväll, du kära hembygdsstrand.
En tröst, att PIX man får i alla land.

Askar 50 öre, påsar 25 öre.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arvika: <i>Arvika Nyheter.</i>	Luleå: <i>Norrbottnens-Kuriren.</i>
Avesta: <i>Avesta-Posten.</i>	Lysekil: <i>Lysekils-Posten.</i>
Borlänge: <i>Borlänge Tidning.</i>	Malmö: <i>Skånska Aftonbladet.</i>
Borås: <i>Borås Tidning.</i>	Mariestad: <i>Tidning för Skaraborgs län</i>
Engelholm: <i>Engelholms Tidning.</i>	Mora: <i>Mora Tidning.</i>
Eskilstuna: <i>Eskilstuna-Kuriren.</i>	Norrköping: <i>Norrköpings Tidningar.</i>
Falun: <i>Falu-Kuriren.</i>	Nyköping: <i>Södermanlands Nyheter.</i>
Gävle: <i>Gefle-Posten.</i>	Nässjö: <i>Nässjö-Tidningen.</i>
Halmstad: <i>Hallandsposten.</i>	Skövde: <i>Skaraborgs Läns Annonsblad</i>
Hedemora: <i>Södra Dalarnes Tidning.</i>	Sollefteå: <i>Sollefteå-Bladet.</i>
Hudiksvall: <i>Hudiksvalls-Tidningen.</i>	Sundsvall: <i>Sundsvalls-Posten.</i>
Hälsingborg: <i>Helsingborgs Dagblad.</i>	Säter: <i>Säters Tidning.</i>
Härnösand: <i>Härnösands-Posten.</i>	Söderhamn: <i>Söderhamns Tidning.</i>
Höganäs: <i>Höganäs Tidning.</i>	Trelleborg: <i>Trelleborgs Allehanda.</i>
Hörby: <i>Hörby Dagblad.</i>	Uddevalla: <i>Bohusläningen.</i>
Jönköping: <i>Smålands Allehanda.</i>	Umeå: <i>Västerbottnens-Kuriren.</i>
Kalmar: <i>Barometern.</i>	Upsala: <i>Tidningen Upsala.</i>
Karlskrona: <i>Karlskrona-Tidningen.</i>	Visby: <i>Gotlänningen.</i>
Karlstad: <i>Värmlands Läns Tidning.</i>	Västervik: <i>Västerviks-Tidningen.</i>
Katrineholm: <i>Katrineholms-Kuriren.</i>	Växjö: <i>Mya Växjöbladet.</i>
Landskrona: <i>Landskrona-Posten.</i>	Örebro: <i>Örebro Dagblad.</i>
Linköping: <i>Östgöten.</i>	Örnsköldsvik: <i>Örnsköldsviks-Posten.</i>
Ludvika: <i>Ludvika Tidning.</i>	Östersund: <i>Jämtlands-Posten.</i>